

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

6445 WEST 60th STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60639

TELEPHONE: (312) 585-0500

Vol. LXXII

Kaina 20 c.

PIRMADIENIS — MONDAY, GEGUŽĖ — MAY 1, 1978

Nr. 101

Iš kan. J. Stankevičiaus dienoraščio

Sunkiausiu Lietuvos Bažnyčios metu

"Esu susitaikęs su ta mintimi, kad nesu valdytojas... Esu tik paprastas kaimo altaristas — išlaikytinis"

Kanauninkas dr. Juozas Stankevičius, gimęs 1903 Zardelių km., Griškabūdžio vls., Šakių aps., miręs 1974, po II pasaulinio karo buvo Kauno arkivyskupijos, Vilkaviškio vyskupijos ir trumpą laiką Kaišiadorių vyskupijos valdytojas. Tos pareigos jam teko pačiu sunkiausiu Lietuvos Bažnyčios istorijoje metu. Po jo mirties dienoraštis buvo išsaugotas, ir kai kurias jo ištraukas čia pradėdame spausdinti.

Ir kiek tų kryželių gyvenime esu jau pergyvenęs.

Per gyvenimą eju pats vienas. Savo gyvenimo kryžkelėse nesu turėjęs nei vadovų, nei patarėjų. Kai reikėdavo apsispręsti, apsisprendavau pats vienas. Taip yra ir šiuo momentu.

Šias eilutes pradėdau rašyti 1964.VII.24.

Nuo 1947.II.3 vadovauju Kauno arkivyskupijai. Kiek vėliau, — prieš 16 metų, — pradėjau vadovauti Vilkaviškio vyskupijai ir tais pačiais metais — Kaišiadorių vyskupijai. Kaišiadoriai patys pirmieji pasirinko savo kelią.

Šiuo metu susidarė tokia situacija, kad aš jau beveik tik formaliai esu Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos valdy-

tojas. Savo mintimis ir jausmais esu susitaikęs su ta mintimi, kad aš jau nesu valdytojas... Aš esu tik paprastas kaimo altaristas — išlaikytinis.

Zodžiu — vėl pergyvenu savo gyvenimo kryželę. Kas manęs už tos kryželės laukia? Tuo per daug nesisieluoju. Ir kiek man jau beliko gyventi? Kaip visi gyvena ir pragyvena, taip ir aš gyvenau ir pragyvenau. Esu gyvenęs visokių sąlygose. Jeigu gyvenimą reikės užbaigti kalėjime — bus ir taip gerai; tai tik daugiau įvairumų.

Kartais kritiškose valandose atskleidinėju Evangeliją ir pasakau pirmus ir akį krintančius žodžius. Taip padariau ir šandien. Atsiskleidė Apd. 7,9 - 10; "Patriarchai pavydėdami parduotuvę Juozapą, bet Dievas buvo su juo ir išgelbėjo jį iš visų jo vargų".

Tai perskaitęs, pažvelgiau į "Apaštalių Darbų" knygos pradžią. Čia užrašyta: "O Teofilie, aš kalbėjau apie visą".

Ir aš šiuo metu ryžtuosi kalbėti apie visą. Aš neturiu ir ką kreiptis ir nežinau, ar kas nors ir kada tai skaitys, ką aš čia parašysiu. Tam nežinomam asmeniui noriu išsipasakoti. Yra sakoma, kad po tokių išsipasakojimų žmogui pasidaro lengviau.

Magnetas yra didelė traukiamoji jėga. Dar didesnė traukiamoji jėga yra gimtosios vietos. Ta traukiamoji jėga mane galėjo ir 1955 pasiryžau aplankyti tas vietas, kur gimiau, kur augau, kūdikystę, vaikystę, jaunystę praleidau. Man atrodė, kad po to, kai aplankysiu gimtinę, ir aš tapsiu jaunesniu.

Buvau susijaudinęs, kai artėjo diena, kada turėjau jau vykti į Zardelius. Ir juo labiau ta diena artėjo, juo gyvesni darėsi kūdikystės-jaunystės prisiminimai. Bet iš viso to, ką buvau girdėjęs apie savo gimtinę, turėjau pagrindo nerimauti.

Mūsų tėviškės trobesiai buvo pastatyti ant Milupės kranto. Kai buvau kūdikis, vaikas, Milupė buvo "milžiniška upė". Pavasarį ji ištvindavo, užliedavo lankas ir srauniai verždavosi į vakarus. Savo galia Milupė parodydavo ir tais atvejais, kada būdavo lietingas oras. Sausos metu ji kartais liaudavosi tekėjusi, bet žemesnėse vietose likdavo ežerukai, kaip Gilioji, Akmeninė, Molynė, Patiltė. Tuose ežerukuose būdavo ir žuvų. Kai atvykdavo svečių, ar šiaip bėruošiant kokias pramogas, buvo galima su tinklu pagauti žuvis kiek reikia.

(Bus daugiau)

Dzianigasi pavasariu

Paleido Pietų Korėjos lakūnus

STOCKHOLMAS. Pietų Korėjos lėktuvo, sovietų apšaudyto ir priverto nusileisti netoli Murmanskio, pilotas ir navigatorius po tardymo Leningrade buvo paleisti, atskrido į Stockholmą. So vietai tvirtino, kad jiedu prisipažino pažeidę sovietų teritoriją apgailestavo ir "prašė davanajimo". Lakūnai, būdami švedų žemėje, sakė, kad Tasso pra nešimas neatitinka tiesai.

Didesni socialinio draudimo čekiai

WASHINGTONAS. — Nuo liepos pradžio socialinio draudimo išmokėjimai bus padidinti 6.5 proc. Pakėlimas, pagal įstatymus, turi atitikti gyvenimo pabrangimo nuosmigtį.

Demonstracija padėjo

MASKVA. — Irena McClellan, kurios vardas buvo minimas pasaulio spaudoje, kai ji prisirakino prie Amerikos ambasados tvoros, gaus leidimą išvykti pas vyrą į Ameriką. Leidimo prašė ir laukė ketverius metus. Sovietų vizų išdavimo įstaiga ją pakvietė ir pasakė, kad po mėnesio galės išskristi.

Fukuda pas Carterį

WASHINGTONAS. — Šį trečiadienį Washingtono viešės ir su Carteriu konferuos Japonijos premjeras Fukuda. Ketvirtadienį premjeras susitiks su Jungt. Tautų gen. sekretorium Waldheimu.

HOUSTONAS. — Praėjusį penktadienį šiaurės ir Pietų Amerikoje kuriam laikui buvo nutrūkęs trumpomis bangomis susisiekimas, nebuvo kontakto su laivais ir lėktuvais, nepasiekė žinios iš padangių satelitų. Tai atsitiko dėl didesnio nei visada saulės spinduliavimo.

DAUD BUVO SUŠAUDYTAS

ISLAMABAD. — Afganistano sukilėliai sako, kad jie turėjo nušauti prezidentą Mohammed Daoud ir jo brolių, nes tie atkakliai priešinosi sukilėliams.

Prancūzų žiniomis, kiti prezidento šeimos nariai prisiglaudę Prancūzijos ambasadoje, Kaboule.

Sukilėliai teigia, kad jie yra padėties šeimininkai, buvusiam prezidentui lojalių karių pasipriešinimas likviduotas, bet Paryžiuje ir Pakistane sakoma, kad taip nėra. Armijos daliniai kovoja su aviacija.

Aerodromai uždaryti, jokio susisiekimio su užsieniu nėra. Žinios ateina kitais kanalais. New Delhi sakoma, kad jų ambasados žmonės priskaičiavo apie

200 lavonų vien Kaboulo gatvėse. Dar neaišku, kas kontroliuoja karinius centrus Kandhar ir Harat, Kaboulo užėmimas dar ne viskas, sostinė nėra visas Afganistanas", sakoma diplomatinuose sluoksniuose. Pasipriešinimas, partizaninis karas gali tęstis ilgas mėnesius.

Kitomis žiniomis, Daoud, jo brolis ir dar 30 prezidento artimiausių bendradarbių buvo sušaudyti po to, kai atsisakė pripažinti sukilėlių valdžią, negalėjo pažadėti lojalumo.

Schmidt kritikuoja Carterį

HAMBURGAS. — Vak. Vokietijos kancleris Helmut Schmidt sukritikavo prezidento Carterio naftos politiką ir sakė, kad laikas Amerikai prisiminti atsakomybę už pasaulio ekonomiką. "Sunkiai suprantama, kaip ekonomikai pažėgiausia šalis negali subalansuoti savo prekybos", sakė Schmidt. "Doleris svarbiausias pasaulio pinigas, todėl nedovanotina, kad jo vertė tai krinta, tai vėl kyla".

Helmut Schmidt

MONGOLIJOS NOTA KINIJAI

Atmeta Pekino reikalavimą iš Mongolijos pašalinti sovietų kariuomenę

Ulan Bator, Mongolija. — Mongolijos žinių agentūra Mon-came sako, kad jų vyriausybė įteikė Kinijai notą. Nota labai panaši į Maskvos notą Pekinui, siūlo taip pat "normalizuoti" Mongolijos ir Kinijos santykius. Notoje sakoma, kad "Mongolijos Liaudies Respublika nuosekliai stoja už santykių normalizavimą su Kinijos Liaudies Respublika. Nuosirdžiai siekdama atkurti geros kaimynystės ir bendradarbiavimo santykius, Mongolija ne kartą kreipėsi į Kiniją su konkrečiais pasiūlymais, kurių tikslas — sureguliuoti dvišalius klausimus.

"Tačiau dabartinė Mongolijos ir Kinijos savitarpio santykių būklė tebėra visiškai nepatenkinama. Mongolijos pasiryžimas normalizuoti tarpvalstybinius santykius nesulaukia teigiamo Kinijos atsakymo. Dar daugiau, Kinija atkakliai vykdo Kinijos ir Mongolijos santykių aštrino, kišimosi į Mongolijos Liaudies Respublikos vidaus reikalus kursą.

"Mongolija yra tos nuomonės, kad naujas grubus kišimosi į jos vidaus reikalus aktas yra reikalavimas išvesti Sovietų Sąjungos karines dalis iš Mongolijos Liaudies Respublikos teritorijos, su ku-

riuo Kinijos valdžia neseniai kreipėsi į Sovietų Sąjungą. Yra žinoma, kad sovietų karinės dalys yra Mongolijoje tik Mongolijos vyriausybės prašymu, sutinkamai su Mongolijos ir Sovietų Sąjungos draugystės, bendradarbiavimo ir savitarpio pagalbos sutartimi.

"Kinijos vadovaujantys sluoksniai ne kartą atvirai yra pareiškę, kad jie ketina prijungti Mongoliją prie Kinijos.

"Tiesioginė grėsmė Mongolijos saugumui kelia atviri Kinijos kariniai pasirengimai, kurie kasmet intensyvėja. Rajonuose, prie valstybinių sienų, sukoncentruojama daug Kinijos kariuomenės, statomi kariniai-strateginiai objektai, rengiami manevrai, organizuojami įvairūs diversiniai išpuoliai prieš Mongoliją.

"Atsižvelgiant į tokią realią grėsmę, Mongolijos vyriausybė teko imtis atitinkamų priemonių šalies gynybiniam pajėgumui stiprinti, jos saugumui užtikrinti. Tuo tikslu Mongolijos vyriausybė prašymu buvo įvestos Sovietų Sąjungos karinės dalys, kurios kartu su Mongolijos liaudies armija stovi Mongolijos valstybinės nepriklausomybės ir teritorijos saugyboje.

"Mongolijos vyriausybės nuomone, grėsmė jos suverenumui ir nepriklausomybei nelikviduota, nes Kinijos valdžia ne tik neatsisako ekspansionistinių planų Mongolijos atžvilgiu, bet ir intensyviai karinius pasirengimus prieš Mongoliją ir jos sąjungininkę — TSRS".

Nuskandino komunistų laivą

SEOUL. — Pietų Korėjos kariniai nuskandino šiaurės Korėjos laivą netoli Komun-Do salos, 250 mylių į pietus nuo Seoulo.

KALENDORIUS

Gegužės 1: Juozapas darbininkas, Žilvinas, Vydmantė.

Gegužės 2: Anastazas, Viberoda, Dangerutis, Meilutė.

Saulė teka 6:50, leidžias 7:47.

ORAS

Dangiausia saulėta, bet vėsu, naktį gali būti šalna, dieną netoli 50 laipsnių.

10 puslapių Chicagos lietuviams

CHICAGA. — Vakar dienos "Chicago Tribune" iliustruotas priedas Magazine 10 puslapių paskyrė Chicagos lietuviams. Įdėta 12 nuotraukų, iš jų keturios spalvotos. Aprašytos lietuviškos krautuvės, restoranai, veikla, spauda, įstaigos. Pažymė, kad iš ok. Lietuvos siunčiama pogrindinė "LKB Kronika" visada adresuojama "Draugui, ištisai perspausdinama, ir nežinoma, kas ją siunčia.

Plačiau sustojama ties Jaunimo centru, ir kad jis sekmadienio rytais pasidaro veik visų lietuvių jaunimo susirinkimo vieta. Minima lietuvių opera (su nuotrauka), Balzeko muziejus, Lithuanian Plaza, parapijos, lietuviškoji televizijos programa, radijo valandėlės, taut. šokiai (su didele, spalvota nuotrauka), Dariaus Girėno paminklas ir kt.

Neužmirštama ir tiesa pasakyti apie tragiškąją Lietuvos likimą, pradedant 1939 metų Hitlerio-Stalino suokalbį, baigiant nenuilstama lietuvių kova už laisvę savo tėvų žemei. "Chicagos lietuvių didžiulio savo etninio kilme. Jie džiaugiasi viename miesto rajone gerai įsikūre, bet jų mintys visada grįžta pas tuos, kurie savo tėvynėje tebekenčia priepauidą", sako laikraščio korespondentė Helen Baeco.

Su generolu kaip su mokinuku

ATLANTA. — Gen. John Singlaub, 57 metų, pasitraukė į pensiją. Jis du kartus kritikavo prezidento Carterio gynybos politiką, ir dėl to sako nesigali. Jis sakęs teisybę.

Pirmą kartą jis kritikavo prezidentą, sakydamas, kad amerikiečių karių atitraukimas iš Pietų Korėjos reiškia karą. Po to jis buvo atšauktas iš Jungtinių Tautų karių P. Korėjoje štabo viršininko pareigų. Buvo paskirtas štabo viršininku Fort McPherson bazėje. Po Carterio nutarimo atidėti neutroninės bombos gaminimą pasakė, kad tai reiškia, kaip lošiant bridžą, į ša-ly numesti kozyrį.

Veteranų komendantas John Wasylik labai kritiškai atsiliepė apie pasielgimą su drašiu, tie su generolu: "Laisvoj visuomenėje su dviejų žvaigždžių generolu, kuris išdrįso kritikuoti Carterio administracijos gynybos politiką, pasielgta kaip su mokinuku. Tai hipokritiška iš prezidento pusės".

Baltuosiuose rūmuose buvo pasakyta, kad į tą gincą su generolu prezidentas nesikišo, jokių patarimų niekam nedavė.

Nepavyko įkopti

KATMADU, Nepalis. — Vienas australas alpinistas Reinhold Messner norėjo būti pirmas į Everestą, aukščiausią pasaulį kalną, įkopti be deguonies atsargų, bet nepavyko. Jam sukilus didelė sniego audra.

Austral vis labiau nusimena, kad į muzikos miestą Salzburgą, baroko miestą vis labiau brėžiasi neekologiški dangoraižiai. Nuotraukoj Salzburgas prieš II pasaulinį karą ir 1977

LIETUVIAI CALIFORNIJOJ

PABALTIEČIŲ STUDENTŲ
KLUBO PIRMAS
PASIRODYMAS

CSUN (California State University at Northridge) biologijos studento Raimondo Paškausko iniciatyva suorganizuotas Pabaltiečių Klubas turėjo progos dalyvauti tarptautinėje mugėje, kurią ruošė universiteto Studentų Tarptautinis klubas. Tikslas buvo, kaip rašė ant rytojaus studentų dienraštis "Daily Sundial", korespondentas, sukurti globalinio visuotinio pajautimą, atkreipti dėmesį į daugelio studijuojančių studentų būvimą. Šiuo metu tokių yra atvažiuojančių daugiau kaip 500. Tačiau tas pats korespondentas tuoj pažymėjo, kad mugės dalyviai buvo daugumoje čia gimę amerikiečiai, bet "foreign only in heritage".

Mugė tęsėsi penkis valandas ir buvo visą laiką studentų ir mokytojų bei administracinio personalo gausiai lankoma. Įvairiais valgiais apdėti stalai margavo plakatais, pristatydami kiniečių, iraniečių, armėnų, korėjiečių, vokiečių, meksikiečių, na ir pabaltiečių susiorganizavusias grupes. Visos tautybės stengėsi parbrėžti savo kultūrų savitumus per apsiėngimą, maistą, meninę programą ir informacinę literatūrą apie savo atstovaujamos tautos geografine padėtį bei kitokią reikšmę. Prie Pabaltiečių klubo stalo ant iškelto lentos buvo iškabinta išsami informacija apie pabaltiečių proistorę, jų sukurtas valstybes, šimtmečių pastangas išsilaikyti nepriklausomais, ir dabartinę okupaciją. Minėto dienraščio korespondentas skyrė pusę savo gana ilgoko straipsnio, aprašinėdamas pokalbius su mugės dalyviais, kurie aiškino, kaip jų kraštuose paeigėjusios pagrindinės žmogaus teisės į laisvę, o kai kur net į mokslą.

Meninė programa suteikė progą daugeliniui gal pirmą kartą pamatyti būdingus šokius iš Bolivijos, Guatemalos, Ispanijos, Meksikos, Artimųjų Rytų, na ir iš tolimojo Pabaltijo. Galima buvo just atskirų tautybių subtiliausius išgyvenimus jų šokių struktūroje. Temperamentingi ispanai, romantiški amerikiečiai, haremų šokėjos sukios, lingavo įvairiausių ritmų muzikos garsams grojant. Pabaltiečių atstovavo lietuvių šokėjų grupė, vedama Vytenio Vilko. Jiems pradėjus žiūrovai buvo tuoj pagauti linksmo gyvataro ritmo. Nuotaikingai jiems plojant pagal taktą ir kartu trepsint, smagu buvo matyti mūsų studentus patenkinčius ir laimingus šokant, kaip stebėtojai atrodė, su pasitikėjimu ir tyliu pasididžiavimu.

CSUN yra Los Angeles užmiestis, San Fernando Valley vietovėje. Įsikūręs prieš dvidešimt metų universitetas dar vis sparčiai auga ir tobulėja. Ten tarpo 26,000 studentų moko nemažas skaičius latvių, lietuvių ir estų.

LOS ANGELES BALTO
KULTŪRŲ STUDIJOS

Užsąkė dovany AABS Journal prenumeratą devyniems jauniems lietuviams, studijuojantiems CSUN universitete ir ten įsteigusiems šiu metų pradžioje Pabaltiečių klubą. Pirmininko pareigas eina klubo įsteigimo pradininkas Raimondas Paškauskas, jo padėjėjas — Vytenis Vilkas.

Vanda Zelenienė

A. NORIMO "SANTAKA"

"Drauge" balandžio 3 d. "Lietuviai Californijoje" skyriuje buvo išspausdinta K. Motušio korespondencija "Nauja šalių korporacija", kur rašantysis palietė tik dalį Los Angeles Daumanto

vardo šalių kuopos susirinkimo darbotvarkės, praleidamas susirinkimo kultūrinę dalį, t. y. narių supažindinimą su Andriaus Norimo 1977 metų pabaigoje išleistu novelių rinkiniu "Santaka".

Susirinkimui pirmininkavęs Alg. Gustaitis pristatė dalyvaujantį du Los Angeles daugiausia premijų gavusius rašytojus — kuopos nari Jurgį Gliudą, daugelio romanų ir novelių premijų laureatą ir trijų novelės bei apysakos premijų laureatą, ramovėną Andrių Mironą — Norimą. Kuopos pirm. K. Karuža savo žodžiais apibūdino A. Mironą kaip gerą savo viršininką dar Lietuvos kariuomenės pulke ir L. K. V. S. gos Ramovė Los Angeles skryliaus pirmininku 1973 — 75 metų laikotarpį, su kuriuo jam teko glaudžiai ir darniai bendradarbiauti.

Pirm. K. Karuža pakvietė aktorę Oną Mironienę paskaityti ištrauką iš premijuotos novelės "Santaka", o ji pranešė, jog novelės santrauka skaitys kartu su pačiu autorium. Apie 10 minučių susirinkimo dalyviai atidžiai klausėsi abiejų patyrysių aktorių meniškai atlikto skaitymo. Kaip žinoma, kiekvieną gerą novelę galima ir suvaidinti.

Aktorė O. Mironienė puikiai išgyveno herojės vidinę kanciją, o autorius A. Norimas gerai atliko pasakotojo ir kitų dviejų personažų — vyrų roles.

Tik po knygos supažindinimo susirinkimo dalyviai buvo pakviesti pasivaikinti, kur vašes paruošė sesės šaulės.

Kazys Karuža

LAISKAI DRAUGUI

LIETUVISKŲ RADIO
MELODIJŲ KULTŪRA

Lietuviškų radio pusvalandžių ir valandų jau turime nemažai. Nevenodas, jos lygio, įvairiai išsilaiko, tačiau visos nuolat prašo aukų — net prie visuomeninių fondų taikstosi. Netenka abejoti jų vadovų gerai norais, tačiau ne visada jie sugeba pateikti tikrai kultūringą ir lietuviškai patrauklią programą.

Ju klausosi kelių generacijų savieji ir svetimačiai. Dėl to jų pareiga tinkamai reprezentuoti lietuvišką muziką ir dainas. Žinoma, yra skonio skirtumai, dažniausiai susidarantys pagal skirtingą žmogaus kultūrinį lygį, amžių, individualias nuotaikas. Tačiau tikrai maniniu atžvilgiu vertingi dalykai visiems patinka. Kodėl neprisiimti prie pačių geriausiųjų? Jau jų turime labai daug — tik reikia plokštelių išgauti arba susiaukoti.

Yra nemažai plokštelių, kurių nevertėtų daugiau panaudoti. Jos daro gėdą ir nemaloniai užteršia mūsų programas, nors ir retkarčiais panaudojant. Yra nemažas antplūdis iš okupuotos Lietuvos pigiosios muzikos plokštelių, estradinų dainų — labai menkos vertės, tačiau vis labiau naudojamų mūsų radio programose.

Net ir lietuviškumo atžvilgiu nederėtų jų naudoti. Daugelio jų melodijos rusiškos, nors žodžiai ir lietuviški, kartais užbaigiant būdingu burliokų šuktelėjimu "chi". Kai kurioms lenkiškom plokštelėms pritaikinti lietuviški žodžiai, pavyzdžiui, labai senai lenkų šokių dainai "Raudoni batukai".

Lietuviškosios radio programos turėtų pasitelkti muzikus ar šiaip kultūrininkus, kurie visada patars, kas yra geriausia oro bangomis paleisti, reprezentuojant mūsų tautą kultūringai, teisingai, patraukliai ir keliant muzikinį klausytojų lygį. Kas savo programose praleidžia šlamštą, nors ir įterpdamas gražių dalykų, neturėtų sulaukti mūsų paramos ir dėmesio.

R. Dagilis

Ateitininkai moksleiviai klausosi paskaitų studijų savaitgalio metu Clevelande

DVIEJUOSE HORIZONTUOSE

VLADAS RAMOJUS

NEREIKIA BIJOTI

Savo savaitinėje skiltyje "Tėviškes žiburių" kovo 30 d. nr. paitavau du atsiliepimus iš "Draugo" apie religinį koncertą, įvykusį kovo 12 d. Jaunimo centre, Chicagoje. Pacitavau todėl, kad reporterio ir muziko kritiko nuomonės apie minėtą koncertą buvo labai priešingos. Cituodamas abiejų nuomones, plačiau išvadų nedariau, nors pastebėjau, kad labiau tikiu reikalo žinovo, muzikos kritiko nuomone. Kuo tuomi nusikaltau, nežinau, bet visgi vieno iš koncerto atlikėjų, dr. L. Rago, ietis atsiskuko į mane. "Draugo" š.m. nr. 92 dr. L. Rago, mano didžiai gerbiamas asmuo, paskelbė viešą laišką, kuriame labai gražiai įvertina muz. F. Strolia (o kiek kartų aš apie jį gražiausiai rašiau, ypač vertindamas jo darbą su jaunimo chorais) ir įrodinėja, kad kovo 12 d. koncertas didžiai daugumai žiūrovų tikrai patikęs ir kad jų nuomonei atstovavęs reporteris. O kad spaudoje pasirodė ir priešingai skirtingos nuomonės, pagal dr. L. Rago viešą laišką išsina, kad kaltas tik Vladas Ramojus, o ne muzikos kritikas recenziją rašęs.

PRIEŠ DIDIJĮ SULEKIMĄ

Šeštadienį, gegužės 6 d., Jaunimo centre įvyksta metinis Lietuvių fondo (milijoninio) narių suvažiavimas. Kvietimai iš anksto išsiųsti 3625 fondo nariams, gyvenantiems JAV, ir 190, gyvenantiems užsienyje. Šis suvažiavimas bus antrasis iš eilės, kurį dings ir gedulo skraistė. Praėjusiais metais prieš pat suvažiavimą mirė išplėšė vieną iš pagrindinių Lietuvių fondo darbuotojų pulk. A. Rėklaitis. Siemet gi vėl su liūdesiu prisiminsime tikrą amžinybės iškeliausį prof. dr. Joną Puziną. Prof. dr. J. Puzinas buvo Lietuvių fondo tarybos narys, pelno skirstymo komisijos narys, Lietuvos istorijos rašymo referentas, nes per jo rankas praejo visi iki šiol parašyti rankraščiai. Būdamas Lietuvių fondo narys, prof. J. Puzinas aktyviai dalyvaudavo kiekviename metiniame narių suvažiavime ir inėdavo svarbių, pozityvių pastabų diskusijose. Po jo mirties prof. J. Puzino ir jo žmonos turimas įnašas Lietuvių fonde yra didinamas, nes visa eilė lietuvių laidotuvių proga įteikė aukas Lietuvių fondui, pagerbdami a.a. prof. J. Puziną atminimui.

A.a. pulk. A. Rėklaitis ne tik pats buvo Lietuvių fondo narys, bet taip pat įrašė ir 17 savo gimines narių su 7,449 dol. įnašu. A.a. Rėklaitis testamentu Lietuvių fondui taip pat paliko 10 proc. savo turimo turto ir to išdavoje į fondą greit įplauks dar apie 9,000 dol. Tai pavyzdys kitiems, kaip gražiai galima palikti turimą turtą lietuviams ateitims, nenukraudžiant ir giminių. A.a. Rėklaitis mirties metinių progą velionio sūnaus Vyto Rėklaitis iniciatyva vakar liet. jėzuitų koplyčioje buvo atlaikytos Mišios ir po jų Jaunimo centre įvyko trumpa akademija velioniu

prisiminti. Akademiją pravedė vienas iš pagrindinių Lietuvių fondo įkūrimo iniciatorių ir dabartinis valdybos pirm. dr. A. Razma.

Lietuvių fondo turimas turtas kas mėnesį vis auga. Sekretoriaus išdūrininko K. Barzduko pateiktomis žiniomis kovo mėn. i fondą įplaukė 6,777 dol., o balandžio mėn. (iki 20 d.) 6,000 dol.

PRAEITĮ ATSKLEIDŽIANT

Vartydamas senus "Į Laisvę" žurnalo nr. suradau atspausdintus du buv. JAV prezidento Rooseveltto pareiškimus. Tuos pareiškimus vėl įdomu prisiminti praėjus 38 m.:

"Prez. Rooseveltto žodžiai: Al-tui:

Lietuva nėra praradus savo nepriklausomybės; jos nepriklausomybė tik laikinai yra sukludytą. Po kurio laiko Lietuva vėl bus laisva valstybė. Ir tai įvyks greičiau, negu manoma.

(Tuos žodžius prezidentas tarė 1940 spalio 15 Amerikos Lietuvių Tarybai).

"Prez. Rooseveltto žodžiai Benešui:

Jungtinės Valstybės nėra pajėgios ir ne nemanoma trukdyti galutinai Pabaltijo prijungimo prie SSRS. Bet jos taip pat negali nesisikaityti su pasaulio viešąja opinija ir todėl turi rūpestingai ieškoti būdų ir formų kaip šią opiniją apeiti.

(Tuos žodžius prezidentas karo metu tarė Čekoslovakijos Benešui, prašydamas perduoti juos Stalinui. Juos miri Benešas savo atsiminimuose, išleistuose Londone). ("Į laisvę", 1955 m.nr.)

Pagarba Altai ir kitiems mūsų veiksmams, ilgai būdėjusiems ir dėjusiems visas pastangas, kad prezidento Rooseveltto žodžiai, pareikšti Benešui, nebūvo įvykdyti bent iki Helsinkio konferencijos. Ar po Helsinkio konferencijos padėtis pasikeitė, jau nebe man spręsti. Paskaitęs panašius istorinius žodžius, visgi turi sutikti, kad Alta ir kiti politiniai veiksniai ir kartu važinėjamai i sostinę Washingtoną yra reikalingi ir turi prasme.

MANO NUOŠIRDI
PADEKA

S. m. kovo mėn. 15 d. buvau stipriai sužalotas cismo nelaimėje ir greitosios pagalbos tuoj pat nuvežtas į St. Anthony ligoninę, kurioje išbuvau 5 savaites: 2 savaites intensive Care ir 3 savaites normaliam kambariui.

Tos mano skaudžios nelaimės liudininkė Jūratė Jasūnienė, kuri mane tik šiek tiek pažinojo, pirmoji suteikė man pagalbą ir nulydėjusi į ligoninę sutvarkė visus netik ligoninės, bet ir asmeniškus mano reikalus.

Labai ir labai nuoširdžiai dėkoju J. Jūratei už toki jos pasisventimą ir dažną manęs lankymą ligoninėje.

Sirdingiausias ačiū J. Jūratės vyriui inž. Edmundui, kuris nors ir nebuvo mano asmeniškas pažįstamas, bet su jimi ne kartą aplankė mane ligoninėje.

Neįsivaizduoju kuo pajėgiu atlyginti p. O. Daškevičienę, kuri parodė man tiek daug nuoširdumo ir rūpesčio, kad tai įvertinti tiesiog nežinau.

DIDELIŲ ŽMONIŲ
MAŽOS KLAIDOS

Senovės romėnai sakydavo — klysti yra žmogiška. Taigi ir didieji literatūros korifejai suklysdavo, bet kartais kiti iš jų klaidų mokosi.

Pavyzdžiui, Getės "Fausto" scenoje prie miesto vartų vienas studentas pagyrušikiai kalbėjo apie savo pomėgius laisvalaikio, o gal ir paskaitom skirtu metu: "Stiprus alus, kartus tabakas ir sodri mergina — nekenkia niekada..."

Dėl pirmojo ir trečiojo nesiginčijama. Tačiau apie tabaką vaikas sumelavo. Jis kaip ir Faustas, buvo XVI amžiuje pirmosios pusės vaikas, o tabakas paplito Europoje tik to amžiaus pabaigoje.

Prisimintina, kaip studentas Branderis Auerbacho rūsyje prašo Mefistofelį šampano! Šito jis negalėjo sakyti, nes jis šampano visškai negalėjo žinoti. Šampano — putojančio gėrimo išsigalėjo Europoje tik XVIII amžiuje.

Ir šekspyras, genialusis dramaturgas, yra padaręs panašų klaidą. Jo dramoje "Hamletas" penktajame veiksmo prieš Hamletą ir Laerto dvikovą karalius įsako: "Jei Hamletui suduoti pasisėktų pirmuosius du smūgius, ar įeigu jis per trečiąjį puolimą atsikirstų, patrankos lai sugriaužia nuo pilies".

Šitas karaliaus įsakymas jo kiu būdu negalėjo būti įvykdytas, nes princas Hamletas gyvena tokiu laiku, kai buvo šaudoma strėlėmis iš lanko. Juk patrankų pabūklai atsirado tik antroje XIV a. pusėje.

Kartais ne tik istorija, bet ir astronomija rašytojams iškrečia pokštų. Pavyzdžiui, Oriono žvaigždėnų suklaidino šiaip jau dramaturgą Bertoldą Brechtą.

Trečioje jo pjesės "Galilėjus gyvenimasis" scenoje Galilėjus jo draugas Sagredas stovi prie teleskopo. Šis neseniai išrastas prietaisas Galilėjus buvo patobulintas. Garsusis mokslininkas sako: "Dabar aš tau parodysiu vieną iš baltai spindinčių Paukščių Tako žvėžų. Žinai iš ko jis sudarytas?" Sagredas, pasirodo, visai neblogai informuotas: "Tai žvaigždės, begalė žvaigždžių". Galilėjus lakoniškai dėsto toliau: "Vien tik Oriono žvaigždėnų yra penki šimtai nejudamųjų žvaigždžių".

Deja, kaip tik šito Galilėjus negalėjo žinoti, nors turėjo universalių žinių ir patobulintą teleskopą. Nors jis pirmasis pamatė keturis šviesiausius Jupiterio mėnulus ir tuo pagrindu pradėjo griauti Aristotelio visatos modelį, tačiau tuometinio jo teleskopo pajėgumo neužteko išnirti kosminio ūko, nutolusio nuo mūsų žemės per 500 šviesmečių.

Esu be galo dideliai dėkingas p. p. Nelei ir Jonui Stankams, kurie tikrai broliškai rūpinosi manimi tiek man esant ligoninėje ir tebesirūpina esant namie.

Reiškiu didelę padėką Naujųjų redaktoriui Martynui Gudeliui, kuris, nežinantis jo kasdieninio 20 valandų rūpestingo darbo, rado galimybės mane pagosti tik papuolus man į ligoninę.

Tariu didelį padėkos žodį mano prieteliui inž. Stasiui Svedui, kuris pirmasis mane aplankė ligoninėje, kai dar nebuvau niekam leidžiama mane lankyti.

Didelis ačiū prieteliui Juozui Jurevičiui už sutvarkymą mano iš ligoninės išrašymo (rašau "išrašymo", nes nebuvau išrašytas, o tiesiog išprašytas tik šiek tiek apsvėkęs) reikalingų formulių ir namo parvežimą.

Nuoširdi mano padėka visiems kitiems lankiusiems mane ligoninėje ir jau esant namuose, bei nuoširdžias rašau užuojautas. Tokių geriausiųjų buvo tiek daug, kad čia nepajėgtiau jų visų pavardžių išvardinti.

Juozas Zemaitis

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAIL

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: \$33.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$31.00. Foreign countries \$34.00.

Pašto išlaidas mėsiant, pakvėlavimai už gautas prenumeras nesimandami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adresu, gavus iš jo mokėstį, atžymima iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerato mokama iš anksto			
	netams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$33.00	\$19.00	\$15.00
Kitur JAV	31.00	18.00	13.00
Kanadoje	33.00	19.00	15.00
Užsienyje	34.00	20.00	15.00
Savaitiniams	25.00	15.00	9.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisy: savo nuožiūra. Nesnaudotą straipsnį nesugrąžina. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priklauso nuo gautos preny.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija.
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei nesusiliepia skambinti 374-8004
Pirmą ligoninę pagal susitarimą.

DR. VL. BLAŽYS

PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue.
Val.: pirmad., antr., ketv. ir penkt. 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: WA 5-2670.
Rezid. tel. WA1brook 5-3048.

Tel. ofiso HE 4-5849; rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 — 5:00 val. popiet. ir šešt. tik susitarus.

Tel. ofiso HE 4-1818; rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
71-os ir Campbell Ave. kamp.
Val.: pirmad., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Valandos pagal susitarimą

OPTICAL STUDIO

VIOLETA KAROSAITE
7051 So. Washburn — Tel. 778-6766
Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus.
Didelis akinų rėmų pasirinkimas.
Val.: pirm., antr., penkt. 10-5:30.
Ketv. 1-5 v. vak. Šešt. 10-4 v. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Tel. — 282-4236

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofiso:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviška)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 757-5149
Val. pagal susitarimą. Užmartyta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, POSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA
2636 W. 63rd Street
Val. antr., nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare
Ofiso tel. 778-2280, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso telefonas: GR 5-4410
Residencijos telefonas: GR 6-0617
Ofiso val.: pirmad. ir ketvirtad. nuo 1:00 iki 3:00 val. popiet

Ofiso tel. HE 4-2123, Namų GI 6-6199

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Tel. ofiso PR 6-6446

F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet.
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofs. tel. 388-3106; namų 381-5772

DR. PETRAS ŽILOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 So. Nazanawset Avenue
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą.

DR. ŽIBUTE ZAPARACKAS

Telef. — 337-1235
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofiso:
700 North Michigan, Suite 400
Valandos pagal susitarimą.

Šekspyras

TIKTAI Viena MEDALIO PUSĖ

Nors jau suėjo lygiai 33 metai, lyse pareikalavusi 7.000.000 gyvybių trečdalis šimtmečio, kai bū.

1937 - 1938 m. ėka likvidavusi 1.600.000 žmonių. 1938 - 1947 m. sunaikinta netoli 3 milijonų įvairių klasių piliečių. 1917 - 1947 m. koncentracijos stovyklose buvo sunaikinta 21.000.000 Sovietų gyventojų. Paties N. Chruščiovo liudijimu, II pasaulinis karas Sovietams kaštavęs 20 milijonų gyvybių. Šių skaičių eilę būtų galima dar ilgai tęsti, bet tai nėra šio rašinio tikslas. Užteks pabrėžti, kad rusų emigrantų apskaičiavimu, visos bolševizmo aukos patiemis Sovietams kaštavusios 70 milijonų gyvybių.

Jau 1933 metais hitlerinėje Vokietijoje buvo įkurios 7 koncentracijos stovyklos, o 1939 m. jų skaičius buvo pašokęs iki šimto. Iš jų didžiausios ir "garsiausios" buvo Dachau, Flossenbargas, Stutthofas. Auschwitzas. Karo metu vokiški naciai steigė koncentracijos stovyklas jų užimtuose Europos kraštuose. Beveik visose koncentracijos stovyklose buvo įrengtos dujų kameros, kuriose budeliai naikino nelaiminguosius kalinius. Apskaičiuojama, kad hitlerinės koncentracijos stovyklose buvo kalinta apie 8 milijonai žmonių, iš kurių tik apie pusę milijono išliko gyvi. Daugiausia kalinių mirė nuo ligų, iš bado. Daug aukų sunaikinta dujų kameros, krematoriumuose.

Iš kalintų tautybių daugiausia nukentėjo žydai. Jų aukų skaičius, pačių žydų apskaičiavimu, siekia 6 milijonus; kai kurie kiti tyrinėtojai mano, kad buvę žudinkami apie 3 milijonus žydų. Ar šiaip ar taip, jų žuvusiųjų skaičius buvo didelis. Po žydų daugiausia nukentėjo lenkai. Kintų tautų aukos mažesnės. Nemažai nukentėjo ir lietuviai, pasipriešinę vokiškų nacių okupacijai. Pažymėtina, kad lietuviai buvo vienintelė tauta iš II pasaulinio karo metu vokiečių užimtų tautų, nedavusi naciams SS legijono. Taigi kalbėti ar rašyti apie "lietuvius SS legionierius", kaip dabar daro kai kurie žydų propagandistai, nėra bet kurio pagrindo. Jų šmeižtas ir lieka tikti šmeižtu.

Niekas iš lietuvių negiria vokiško nacizmo ir "lietuvių nacių" skaičius buvo toks menkas, kad apie jį netenka ir kalbėti. Tai viena medalio pusė. O dabar pakalbėsime apie kitą.

Tačiau ne hitleriniai vokiečiai, bet sovietiniai rusai yra koncentracijos stovyklų pradininkai. Pirmoji koncentracijos stovykla Sovietuose buvo įkurta jau 1923 metais, "genialaus" Lenino patvarkymu, taigi visu šimtmečiu anksčiau kaip Vokietijoje. Ji buvo įrengta Baltosios jūros salose (Solovckėje ostrava). Netrukus koncentracijos stovyklų tinklas išplėstas europinės Rusijos ir Sibiro šiauriniame pakraštyje. Jos prasidėjo netoli Suomijos sienos ir traukėsi ligi Beringo sąsiaurio. Garsiausios jų: Vorkuta, Pečioros sritis, Uchta (centras Sirtivkare, Vaigach, Novaja Zemlia; daug stovyklų įsteigta Novosibirsko, Omsko, Kazachstano, Uzbekistano srityse ir kitur. Labiausiai išgarsėjo Gulago salynas.

Rusų emigrantų apskaičiavimu stovyklose laikomų kalinių skaičius siekėdavo nuo 10 iki 12 milijonų.

Mes toliau tęsime antrosios koncentracijų stovyklų bei žudymų medalio vaizdą. Bolševikai žudė žmones ne vien koncentracijos stovyklose. Štai kai kurie aukų skaičiai, kuriuos yra pateikę New Yorko universiteto profesorius J.A. Kurganovas.

Jo surinktais duomenimis, 1917 - 1920 m. pilietinis karas pareikalavęs 4.500.000 žmonių aukų. 1921 - 1923 m. dėl bolševizmo laimėjimo krašte siautėjęs bėdas nusinešęs 5-6 milijonus žmonių. 1923 - 1930 garsioji ėka sunaikinusi 2.050.000, o yra gera proga pavergtiesiems 1930 - 1933 m. bolševikų praves-šaukti ir reikalauti, kad būtų padaryti ir bolševikų įvykdyti žiauravimai Ukrainoje ir kitose ža-

romat. b. lv.

Tokiu būdu būdai būdais ir keliais stengiamasi užuosti pačią žiauriausią medalio pusę. Tačiau nacių aukų išskilimas hitlerių žiaurumų pavaizdavimas

GINKLAVIMOSI SUSITARIMŲ SUNKUMAI SU SOVIETAIS

Nežiūrint JAV vyriausybės daromų nuolaidų, Sovietai liaūiasi

BR. AUSROTAS

Kai JAV valdžia nori pasiekti kuo platesnius skaitytų sluoksnius, tai milijonus skaitytų skaičiuojantis Reader's Digest savo puslapius panaudoja vyriausybės pažiūroms išplatinti. Taip pat ir š. m. balandžio numerį buvo atspausdintas kongresmano Charles H. Wilsono (D.-Cal.) straipsnis "SALT II - Dokumentas pražūčiai (Blueprint for Disaster)".

Tas pats straipsnis jau buvo išspausdintas ir "American Security Council" biuletenyje š. m. vasario mėnesį. Jame šios organizacijos nariai buvo plačiai ir išsamiai supažindinti su šio įtakingo kongresmano pažiūra ir vykusiais ir užbaigtais SALT II derybais (Strategic Arms Limitation Treaty II). Kaip žinoma šia sutartimi stengiamasi apriboti pačių didžiųjų valstybių susinakinimo galimybes.

Primintina, kad Ch. H. Wilsonas 1977 m. gruodį dalyvavo Genuje, Šveicarijoje, vykusiose su Sovietais derybose, kaip JAV kongreso delegatas. Pasinaudodamas minėto mėnraščio puslapiu, jis supažindino JAV visuomenę apie vykusias su Sovietais derybas ir tuos sunkumus, su kuriais JAV derybų vadovams ten teko susitikti.

Sovietai nepatikimi

Straipsnio autorius teigia, kad jau 15-ka metų jis priklauso Kongreso ginkluotųjų pajėgų komitetui. Taigi jam, kaip šio komiteto nariui, yra puikiai suprantama, kad yra būtina kontroliuoti strategiškai branduolinius ginklus. "Is savo studijų ir netolimos istorijos žinau, kad gresia pavojai kiekvienai tautai, einančiai vienašališku nusiginklavimu keliu. Visiems turi būti žinoma, kad toks nusiginklavimas veda prie nusilpnėjimo. Silpnumo pasekoje mes pergyvenome II-jį pasaulinį karą ir karas Korėjoje taip pat buvo vienašališko nusiginklavimo vaisius. Negalima pasitikėti vien tik sutartimis ir gražiai skambančiais pažadais", teigia Ch. H. Wilsonas.

Sutartis be apribojimų

Kongresmanas sako, kad jis niekuomet negalės pritarti SALT II sutarties, užtikrinančiai Sovietams strategiškai pranašumą. Esą, šioje sutartyje nesama jokio apribojimo, kuris sulaukytų Sovietus nuo tokio pranašumo siekimo. Ch. H. Wilsono nuomone, SALT

II susitarimai Sovietams yra dar palankesni negu SALT I sutartis.

"Kiekvieną susitarimą dėl ginklavimosi apribojimo reikia paremti stipria vyriausybės gynbos programa, kurią remtų kongresas. SALT II tebus tik nereikalingas laiko ir lėšų eikvojimas, galintis turėti tragiškas pasekmes ateityje".

Toliau autorius tvirtina, kad SALT II susitarimas turi gyvybiškos reikšmės ne tik kiekvienam amerikiečiui, bet ir visiems likusiems žmonėms laisvame pasaulyje: jų taikingas gyvenimas ir kūrėja priklauso nuo JAV "branduolinio skėčio". Apie šias svarbias problemas kiekvienas pilietis privalo taip gerai žinoti, kaip apie savo kasdieninį gyvenimą. Nuo šių reikalų pilno supratimo priklauso šio krašto saugumas net ir tuo atveju, jeigu Sovietai prisilaikytų raidės šio paskutinio susitarimo.

Sutartis nepriimtina

Autorius paeiliui išvardino JAV ir Sovietų šiuo metu branduolinių ginklų arsenale esančius modelius ir tipus. Šie visi ginklai arba yra gliai susiję po žeme, arba plaukioja nardlaivuose giliose vandenynų neįsismatujamuose plotuose. Autorius pagedautų, kad dar daugiau JAV branduolinių išbolintų ginklų būtų įreikiuota į jau turimą skaičių. Tačiau iš jau bandomų ir išėjusių iš laboratorijų eilėn būtų galima įreikiuoti MX vairuojamą sviedinį ar Trident II tokį pat sviedinį. Tačiau pastarieji dar neįraš-

ti į naują SALT II sutartį. "Tu ginklų ateitis ir likimas priklauso nuo daugelio nežinomųjų kaip krašto biudžetiniai reikalai, prezidento norai ir kongreso užgaudos", sako kongresmanas.

Kongresmanas Ch. H. Wilsonas savo straipsnį baigia: SALT II dokumentas savo dabartine redakcija netarnauja JAV interesams. Jis nesulaikys Sovietų dar šiam amžiuje pasiekti pilno strategiškai pranašumo.

Apie šiuos pasitarimus jau buvo labai daug rašyta. Na, ir dar bus rašoma. Visi straipsniai turi tikslą: arba nuteikti...skaitytus teigiama, arba neigiama prasme apie JAV valdžios žingsnius tarptautinės politikos horizontuose.

Tokių nuomonių taip pat netrūksta ir laisvoje pasaulio spaudoje. Svarstant šiuos klausimus bešališkoje plo-nėje atrodytu, kad jie Sovietams yra palankesni, negu amerikiečiams, nes Brežnevas asmeniškai neskatinatų JAV senatą kuo greičiau paruoštą sutartį tvirtinti, jeigu jautų, kad ji bolševikams būsimi nenaudinga. Ir tu paragrafą, kurie Sovietams bus nenaudingi, bus vis tiek nebojama.

— Jei gali būti žvaigždė, būk žvaigždė. Jei negali būti žvaigždė, būk jūros švyturius. Jei negali būti nei jūros švyturius, būk mažas, bet šviesi lempa savo namuose. Spinduliuos, šviesi, jei klausysi Dievo žodžio, jei jį mąstysi, jei jį gyvensi, jei dažniau ir karščiau melsiesi.

St. Žilys

Vakarų Vokietijos kariuomenės naujokai apmokymo metu

VYRIAUSIO LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETO KILMĖ, ISTORINĖ APŽVALGA ATEITIES PERSPEKTYVOS

ST. DZIKAS

22

Vilko padėtis, kaip vyriausios Lietuvos laisvinimo institucijos, pasunkėjo, kai, tik karui pasibaigus, išliko principiniai klausimai, nesutarimų su Vakaruose likusiais Lietuvos pasiuntiniais. "Turinti dvi Lietuvos reikalams atstovaujančias institucijas — Vilką (tautą) ir diplomatus (valstybę) — išskildavo visa eilė lygiagrečių veiklos, kompetencijos, laisvinimo kelių bei priemonių ir pačių programų suderinimo klausimų" (L.E. XXIV t. 285 p.). Tik po eilės nutarimų metų buvo prieita išvados, kad abi institucijos tegali egzistuoti visai savarankiškai ir bendram Lietuvos laisvui privalo savo veiklą derinti. Ne paslaptis, kad Vilko — pasiuntinių nedarna turėjo sunkiai pataisomų negiamų pasekmių Lietuvos laisvinimo pastangose. Toji nedarna negalėjo nepalikti pėdsakų ir paties Vilko organizacijos, nes kai kurios ji sudarančios grupės rodė palankumą pasiuntinių pozicijoms.

Vilko visuotinio idėja buvo žymiai susilpninta, kai iš jo struktūros pasitraukė kai kurios grupės (1952 m. — L. Frontas, 1955 m. — Tautinis Sąjūdis ir Laisvės kovotojai). Tai laikotarpiu Vilko veikloje tenka priskirti bandymų ir persiorientavimo periodui. Tarp-tautinių įvykių raida jau buvo pakankamai įrodžiusi, kad greito Lietuvos išlaisvinimo viltys nebeteikė pagrindo. Lietuvoje nelygioje kovoje buvo baigiama likviduoti ginkluota rezistencija. Politiniai pabėgėliai ir

tremtiniai emigravo į įvairius kraštus ir ėmė juose kurti naują gyvenimą, be vilties greitai sugrįžti į nepriklausomą Lietuvą.

Naujos sąlygos kūrėsi naujos organizacijos ir institucijos, kurios savaime keliais ir nepriklausomai nuo Vilko įėjo savo vietos Lietuvos laisvinimo baruose. Kai kas ėmė kelti mintį, kad naujos sąlygos reikalauja Lietuvos laisvinti organizacijos ir kad Vilkas jai savo turėtą poziciją turėtų užleisti.

Vilko politinė ir laisvinimo veikla tame laikotarpyje (1955 - 1964) buvo vykdoma be atvangos, nors ir netekus visuotinio lietuviškosios visuomenės pritarti-mo bei paramos. Įvertindamas visų lietuvių organizacijų ir institucijų pastangas Lietuvos laisvinimo baruose, Vilkas siekė darnios veiklos ir našaus bendradarbiavimo.

Tuo laiku, medžiagiškai ir morališkai vyriausybės remiamas, JAV veikė L. Laisvės komitetas, min. P. Zadeiko skyrimu sudarytas iš įvairių nepr. Lietuvoje veikusių politinių partijų žymesniųjų narių. Čia taip pat veikė lietuvių delegacija Pavergtų Europos Tautų seime. Amerikos lietuvių Taryba, visuomeninio pobūdžio organizacijų JAV santalka, tęsė savo praeityje žymių atsiekimų turėjusią veiklą. Lietuvių Bendruomenė ieškojo kelių, kaip įsijungti į laisvinimo darb-us. Buvo ir kitų organizacijų, besireiškiančių Lietu-vo laisvinimo darbų plotmėje. Tad atsirado būtinas reikalas visų organizacijų ir institucijų laisvinimo rei-ka-lą derinti, jį reikiama linkme nukreipti ir principi-niais klausimais bendrą veikimo kryptį nustatyti.

Tarp kitų veiklos derinimo priemonių, paminėtos vadinamosios veiksmų konferencijos. Vilkas jas yra šaukęs, kai pribrėsdavo tam reikalas. Viena jų, įvyku-si New York'e 1954 m. gegužės 18-19 d., oficialiai va-padinosi Politinė lietuvių konferencija. Žvelgiant į kon-ferencijos protokolą, stebina platus ir gilus žvilgnis į

KINIJOS IR SOVIETŲ TRINTIS

Maskvos pastangos nesėkmingos gerinti santykius

GEDIMINAS GALVA

Po pusantrų metų nuo Mao mirties Kinijoje baigėsi kovos dėl įpėdinystės. Vasario mėn. pabaigoje ir kovo pradžioje vykęs 3460 atstovų penktasis tautinis suvažiavimas patvirtino buvusios vyriausybės vadovybę ir krašto apsaugos ministrį Jeh Čien-jing išrinko suvažiavimo nuolatinio komiteto pirmininku. Jis tik atstovaus valstybei, atliks protokoli-nes pareigas. Valstybės valdya mas atiteks ministeriui pirminin-kui.

Huo Kuo-fengas patvirtintas ministru pirmininku. Jis be šių pareigų yra komunistų partijos ir Krašto apsaugos komiteto pir-mininkas. Net Mao nesinaudojo tokiu svarbiausiu pareigų suteikimu vieno asmens rankose.

Tang Hsiao-ping, jau du kartus anksčiau pašalintas iš vyriausybės, patvirtintas ministerio pir-mininko pavaduotoju. Šis libe-raliskėsių pažiūrų užkulisinis veikėjas šiuo metu yra užsienio politikos klausimų sprendėjas. Jis lankėsi Burmoje, Nepaly, užmez-gė glaudesnius ryšius su Indija, skatino glaudesnį bendradarbiavi-mą su Pietryčių Azijos tautų są-junga (PATS), Japonija ir Euro-pos ūkine bendrija.

Po minėto suvažiavimo ypač paspartino kom. Kinijos užsienio politiką ir net ėmė bendrauti su PATS, kuriai priklauso Filipinai, Indonezija, Malajai, Singapūras, Taisas, atvirai kovojančios prieš komunistus sukiličius.

Santykiai su Sovietais

Kom. Kinijos ir Sovietų santy-kiai pablogėjo 1960 m. Sovietų taktininkai Kinijoje buvo pašalinti. Įtampa augo. 1969 m. dėl Uusurio upės Čenpao — Daiman-ki salos įvyko karinis susirėmimas. Diplomatiniai santykiai nenu-traukti, bet ambasadoriai atšaukti. Dažnos ir ilgai užsitęsu-sios derybos dėl sienų nepageri-no kraštų santykių.

Kinai ir rusai nesutaria dau-geliu klausimų, bet ypač juos ski-ria ginčas dėl žemių. Teritorinis ginčas nutylėtas kom. Kinijos ir Sovietų 1954. X. 12 parškime, kai kraštų bendradarbiavimas grįstas lygiateisiškumu, teritori-niu vientisumu ir valstybių suve-nimams gerbimu. Jis iškilo 1960 m. balandžio mėn., kai Kinijos mi-nisteris pirmininkas reikalavo pa-taisų Sovietų pasienyje.

1964 m. įvyko kraštų pasita-rimas ilgiausiu pasaulyje sausuo-sienai patikslinti. Kinijos ir Sovietų delegacijos pasiekė to-

pografiniais žemėlapiais. Kinijos delegacijos žemėlapyje įjungtos sritys, įvairiomis sutartimis pri-jungtos prie Rusijos. Kinija jau anksčiau įvairiuose leidiniuose, net vadovėliuose nurodė Sovie-tų valdovams kinų sritis. Bet atviras ir oficialus ginčijamų žemių klausimas išliko aname pa-sitarime. Kinija ėmė atvirai rei-ka-lauti, kad ginčijamų žemių klausimas visų pirma turi būti svarstomas, išspręstas ir Sovietų pasienio apsaugos daliniai per-kelti kur tai į šiaurę. Sovietai atsakė trumpai: mes nevaldome jo-kių svetimų žemių, o savųjų nė pėdos neužleisime.

Kom. Kinijos vaidmuo

Kinija per 28 metus pergyve-no ne vieną drumstį. Jos gyven-tojų skaičius prašoko 900 mil., bet ūkinis, technologinis ir kari-nis pajėgumas augo labai lė'ai. Dabartinis vyriausybės atkreipė dėmesį į aplėistas sritis. Ji yra užsimojusi iki ateinančio šim-tmečio pradžios žymiai pakelti švie-timo lygį, skatinti mokslinius ty-rimus ir naudotis ypač Vakarų Europos, Japonijos pramoniniu patyrimu. Tuo tikslu sudarė ūki-nes sutartis su Japonija ir Europos ūkine bendrija. Ypač glaudų ben-dravimą Kinija užmezgė su Fed. Vokietija.

Šio metu Kinijos judrumas pa-lietė Sovietus. Kinai visur ėmė skersai kelti stoti rusams. Du mil-žiniški komunistiniai kraštai, siekdami skirtingos tautinės poli-tikos tikslų, nesutaria visais klausi-mais. Kinijos vyriausybė vėl pra-vėrė duris Mao neapkenčiamam konfuzionizmui, kai Sovietai tebe-silaiko dialektinio materializmo. Užsienio politikoje stengias vie-nas kraštas kitam įmanomai pa-kenkti. Pasaulėžiūrinėje srityje skirtumas nėra ypatingai ryškus, bet svetur, ypač Azijoje, steigia-mos dvi skirtingos kinų ir rusų įtakos komunistų partijos.

Kinijos ir JAV santykiai nėra sklandūs, bet jie dalinai sustipri-ria ginčas dėl žemių. Teritorinis ginčas nutylėtas kom. Kinijos ir Sovietų 1954. X. 12 parškime, kai kraštų bendradarbiavimas grįstas lygiateisiškumu, teritori-niu vientisumu ir valstybių suve-nimams gerbimu. Jis iškilo 1960 m. balandžio mėn., kai Kinijos mi-nisteris pirmininkas reikalavo pa-taisų Sovietų pasienyje.

1964 m. įvyko kraštų pasita-rimas ilgiausiu pasaulyje sausuo-sienai patikslinti. Kinijos ir Sovietų delegacijos pasiekė to-

Sovietų pastangos

Sovietai jau 18 metų nesėk-mingai siekia užmegzti draugiš-kus santykius su Kinija. Jų tiks-las aiškus. Maskvos ir Pekino su-sitarimas žymiai padidintų komu-nistų įtaką (Nukelta į 5 pusl.)

Lietuvos laisvinimo problemas ir kruopštus jų apsva-rtymas bei atitinkamų išvadų padarymas. Konferen-cijos protokolai, rašytas J. Aisčio, su priedais sudaro 51 mašinraščio puslapį.

New Yorko konferencijoj savo atstovus turėjo: Vlikas (M. Krupavičius, K. Zalkauskas ir E. Simonai-tis), A.L.T. (L. Šimutis, P. Grigaitis, M. Vaidyla, ir M. Kižytė - Informacijų Centro direktorė), Diplo-matinė Taryba (konsulai: J. Budrys, V. Stašinskas ir A. Šimutis) ir L.L. Komitetas (Sizdikauskas, K. Bielinis, A. Trimakas, J. Audėnas, B. Nemickas, P. Vainauskas, M. Brakas, V. Vaitiekūnas). Be to, dalyvavo J. Kamins-kas, V. Rastenis ir J. Aistis. Pagrindiniai svarstyti klausimai buvo du: laisvinimo darbų programa ir dar-bų pasidalinimas. Po eilės pranešimų ir diskusijų buvo priimta labai plati ir detali Lietuvos laisvinimo progra-ma.

Veiksmų konferencijų, Vilko sušauktų, yra buvę visa eilė. Kai kurios, dėl nutarimų svarbos, vertos pa-minėti atskirai.

Atsiradus galimybei išvairiai palaikyti santykius su savo artimaisiais okupuotam krašte, prasidėjo ir okupanto patikėtinių peršamas vad. kultūrinis bendra-darbiavimas. Maskva jau siekė sunaikinti išvairius ryž-tingumą kovoje dėl Lietuvos išlaisvinimo ir pasiekti esamos padėties pripažinimo teisiškai ir politiškai pa-stoviai ir nekeistina. Sovietinė ofenziva toje plotmėje buvo tokia plati ir įvairi, kad išvairia atsidūrė pasime-timo ir savitarpinės susinaikinimo kovos pavojuje. Santykiams su kraštu aptarti ir bendravimo princi-pams nustatyti 1966.1.22 Clevelande, Vilko iniciatyva, įvyko veiksmų konferencija, kuri sutarė ir paskelbė tuo reikalu pareiškimą, kurio pagrindiniai principai ir iki šiol (1978) tebegalioja ir daugumos išvairios yra bojami.

(Bus daugiau)

PENKIASDEŠIMT METŲ JAUNIMO AUKLĖJIMUI

Alicijos Rugytės pedagoginio darbo
auksinei sukakčiai prisiminti

Mokytojo profesija yra ne tik darbas, bet tikra prasme pašaukimas, talentas ir menas. Auklėti jaunas sielas reikia didelės kantrybės, meilės augančiam ir bręstančiam jaunimui ir gero pasirodymo. Tai labai svarbu ne tik paskirai mokyklai ar tos mokyklos mokiniams, bet ir visuomenei, tautai ir žmogui. Kai sutinki mokytoją, kuris visa savo širdimi rūpinasi jaunimo auklėjimu ir mokymu, kuris savo didžiąją gyvenimo dalį atiduoda kitiems, sau džiaugsmo susilaukdamas tik iš auklėjimo rezultatai, tai džiaugiesi, kad lietuvių tautai tokių auklėtojų su tikru pašaukimu nestokojo ir kad jų dar dabar yra mūsų tarpe net išvijos sąlygose.

Viena tokių su tikru pedagogės pašaukimu yra gyvas pavyzdys — tai mokytoja, direktorė, visuomenininkė, istorinių veiklų redakt. Alicija Rugytė. Ji iš tikrųjų tyliai jau atšventė savo pedagoginio darbo auksinę ir dar deimantinę savo gyvenimo sukaktį. O jos veiklas, energiją ir darbštumą mažai teturi sau lygių, nors aukščiau ir deimantiniai metai palieka savo žymes, sulėtindami žingsnius ir pasunkindami darbo našta.

Mokslas kelias

Kilusį iš šeimos, kuri dar caristinės Rusijos laikais mokoje aukotės tautos reikalui, Alicija paveldėjo iš jų darbštumą, sugebėjimus, gerą išauklėjimą, mokslo pomėgį ir aukos dvasią. Jos tėvas dr. Juozapas Rugys, baigęs medicinos studijas Maskvoje 1888 m., kaip patriotinės Lietuvos studentų draugijos narys, ryžosi vyksti prie vokiečių sienos, į Zemaitijos užkampį, dirbti gydytojo profesijoje ir globoti knygnešius, nešančius uždraustą lietuvišką raštą. Jos motina Irena Skalska savo idealistine siela sutapo su savo vyro siekimais ir buvo lietuviškuose reikaluose jo pagalbininkė.

Alicija šeimoje buvo vidurinė — vyresnis brolis Jonas Rugys (baigęs inžineriją Belgijoje ir miręs Chicagoje), jaunesnė Janina Račkauskienė.

Alicija turėjo progą klausytis, kaip mokėsi jos brolis. Iš jo išmoko daug, ypač svetimų kalbų. Ji ir dabar gerai moka lietuvių, rusų, lenkų, vokiečių, prancūzų ir anglų kalbas.

Pradžios mokyklą ėjo namie. Gimnaziją pirmojo karo metu lankė Mohileve, o po karo mokėsi Kauno Mokytojų seminarijoje, kurią baigė 1927 m. pavasarį ir nuo rudens, nenorėdama eiti į lenkų mokyklą, mokytojavo Garliavoje. Tuo pačiu metu ji įsirašė į universitetą studijuoti istorijos, pedagogikos, geografijos ir šaltinių dalykų. Universitete ypač gerai sekėsi, kai už metų buvo paskirta į Kauną, kur buvo lengva dirbti ir studijuoti. 1933 m. baigė universitetą pas prof. J. Totoraitį parašydama diplominį darbą "Vilniaus universitetas". Tuo metu mirė jos motina (tėvas buvo jau miręs Šveikšnoj 1919 m., tik ką grįžęs iš Rusijos).

Įvairių išmėginimų darbai

Apsišarvojusi pedagogės istorikės diplomu, Alicija Rugytė gavo ne vieną pasiūlymą dirbti įvairių miestų gimnazijose, bet, nenorėdama keltis iš Kauno, kur turėjo labai artimų draugų ir giminių, dirbo naujoje Jablonskio pradžios mokykloje, kurioje jau nuo 1930 m. su dideliu pasisekimu buvo pradėjusi dirbti. Tai buvo, kaip ji pati kartais pasakoja, smagiųjų laikas, nes tiek atlyginimo, tiek darbo sąlygų atžvilgiu nieko daugiau net pageidauti nebuvo galima.

Bet atėjo tautos nelemties metai. Prasidėjo karas. Paskelbta mobilizacija. Lenkija sugriauta, Vilnius grąžintas Lietuvai, nors ir nelemtoje aplinkybėje. Tačiau Vilniui reikėjo rūpintis. Tuo rūpinosi ne tik administracinė valdžia, bet ir švietimo įstaigos. Alicija Rugytė paskyrė mokytoja Lietuvos istorijai dėstyti Vilniaus gimnazijoje. Ir tai lenkams, kuriems Lietuvos istorija buvo iškreipta arba visiškai jos be lenkų nebuvo.

Tačiau A. Rugytė savo pedagoginio pasirodimo, kantrybės ir sugebėjimų vadovauti jauniems žmonėms klišių nugalėjo, savo dėstomą dalyką padarė rimtai mokinių priimamu ir tai tokiu, kurį reikia mokyti. Tik bolševikų okupacija ir trėmimai į Sibirą ir vokiečių okupacija vėl pakeitė pastovų jos gyvenimą — jai reikėjo grįžti į Kauną ir čia 1941 — 42 m. dirbti berniukų gimnazijoje.

Patenkinta buvo ir tuo, kol

Alicija Rugytė — Vilniaus gimnazijos mokytoja

staiga atėjo nelauktas paaukštinimas, nors iš tikrųjų didelės aukos reikalaujantis Šveikšnos gimnazijos direktorės pareigoms paskyrimas. Ten reikės rūpintis ne tik mokymu ir auklėjimu, bet ir išsilikymu, gimnazijos atstatymu, rūpintis, kad mokiniai nešaltų dėl malkų trūkumo, rūpestis nugalėti visas kliūtis, kurias darė vokiečių okupacinė valdžia. Bet A. Rugytė savo energija klijūtis ir sunkumus nugalėjo. Gerai pažindama savo gimtinės žmones, ji sugebėjo organizuoti tėvus, rėmėjus ir darbininkus, kurie savo jėgomis dėjos prie gimnazijos išlikimo. Ir čia ji ištesėjo net iki to meto, kai reikėjo viską palikusi bėgti nuo antrosios bolševikų okupacijos ir karo siaubo.

Atvykusi į Regensburgą, dirbo ligoninėje, nes seniau, dar be studijų universitete, buvo baigusi vadinamus samaritičių slaugių kursus ir buvo dirbusi Panevėžio ligoninėje mobilizacijos metu. Bet jos rūpestis buvo mokykla. Kai tik frontas buvo pralaužtas ir vokiečiai kapitulavo, ji tuoj rūpinosi Regensburge įsteigti gimnaziją, nes jaunų žmonių, pertrauktųjų mokslus tarp lietuvių pabėgėlių buvo nemažai. Jau 1945 m. vasarą ji ir suorganizavo gimnaziją Regensburge. Vėliau, persikėlus į Scheinfeldą, mokytojavo lietuvių stovyklos gimnazijoje, eidama inspektorės ir direktorės pareigas, iki pat išvykimo į Ameriką 1949 m.

Amerikoje pirmiausia pakliuvo pas vienuolės mažam miesteliui Minnesotos valstijoje, o paskiau persikėlė į Chicago, kur jau gyveno jos sesers šeima — Račkauskai. Čia kurį laiką dirbo kaip tarnaitė, vėliau šiuose įgūs metus — iki pensijos.

Bet tai tik darbai duonai pelnyti — jos pašaukimas buvo mokyti. Tuoj pradėjo dirbti šeštadieninę lituanistinę mokyklą, vėliau aukštesniąją lit. mokyklą, kuri keletą metų buvo mėtoma ir vėtoma iš vietos į vietą. Tik

centro patalpose, nors reikėjo pasirūpinti suolais ir kitais mokyklos reikmenimis, nes jaunimo centras dar neturėjo jokių mokyklai pritaikytų daiktų. Reikėjo vadovėlių ir mokslo priemonių. A. Rugytės energijos dėka, M. ir A. Rudziamis suteikus finansinę paramą, atsirado vadovėlių ir skaitinių, mokykla kasmet stiprėjo ir augo, išleisdama vis naujas abiturientų laidas. A. Rugytė tris kadencijas išbuvo direktorės pareigose, o iš viso toje mokykloje išdirbo 20 metų. Ir dabar jau keleris metus dirba Marquette Parko lituanistinėje mokykloje. Taigi tik su labai mažomis pertraukomis — mokytojausia jau daugiau kaip penkiasdešimt metų.

Visuomeninė ir moksline veikla

Kaip jau minėta, Alicija Rugytė yra visuomenininkė ir net redaktorė. Ji nepaprastai uoli Lietuvos istorijos draugijos valdybos narė ir reiklų vedėja. Jos rūpestis išleista dešimt "Tautos Praeities" žurnalo knygų, kuriose yra puikių istorijos studijų, ji sudėgavo ir išleido monografiją apie Šveikšną ir dabar leidžia savo sudėgautą Zanavykų monografiją. Tai didžiuliai veikalai, išsamiai apima vieną vietovę — Šveikšną ir jos apylinkes arba visą Zanavykų — Užnemunės kraštą ir to krašto istoriją.

Tik prabėgusiose pasekėme jos gyvenimo keliu. Niekas nesuskaičiavo, kiek mokinių ji išleido, kiek jiems įkvėpė tautinės ir krikščioniškos dvasios, kiek ji savo pagalba yra padėjusi savo tėviškei Šveikšnai ir daugeliui savo giminių ar artimųjų. Ir čia neapseina be jos didesni parengimai nei ateitininkų, nei krikščionių demokratų, nei mokyklų ir kitų jai artimesnių draugijų parengimai. Ypač ji yra suaugusi su "Giedros" korporacija, kuriai priklauso nuo 1927 m. ir kurios Pritaikomojo meno ratelio pirmininkė ir skatinėja yra buvusi.

Ji rašo ir spaudai pati, ragina rašyti ir kitus, kad lietuviškas žodis, kurį jos tėvelis a. a. dr. Juozapas Rugys puoselėjo, niekad nestokotų darbininkų ir skaitytojų. Jos tėvas kadaise patekęs į Šveikšną, rašė: Jeigu yra pekla, tai ji yra Šveikšnoj. Ji betgi tą "peklą" myli kaip savo gimtinę, je sielojasi iki šių dienų, ji sielojasi ir kiekvienu tautinio auklėjimo darbu.

Pedagoginio darbo auksinės sukaikties proga Alicijai Rugytei tenka tik palinkėti dar ilgai džiaugtis savo darbo rezultatais, o jų apščiui turi visose pasaulio dalyse.

Pr. Gr.

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPR

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 — 3:30 val. popiet. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 v. ryto.
Telef.: 424-2413
1490 A. M.
7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Remkite tuos būtiniausius, ko išskelbiam "Dranga".

7 Drive-in Tellers

Open 6 days a week

Open Friday evenings, 5 P. M. to 8 P. M.

Instead of Thursday evenings

MARQUETTE NATIONAL BANK

64th and So. Western Avenue

Main Bank — 6316 South Western — GR 6-5100

CLASSIFIED GUIDE

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasterizavimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI I LIETUVĄ
3333 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608
2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: 225-2737 — 254-3330
Vytautas Valantinas

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas
įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARLJA NORKIENE
SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Labai patogiosios geros rūšies prekes. Maistas iš Europos sandėlių.
3006 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.
TEL — WA 5-2787

SIUNTINIAI I LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Iš iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

TEL — WA 5-8063

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Planuame ir vaškuojame visų rūšių grindis.

J. BURNYS — Tel. RE 7-5168

FRANK ZAPOLIS

2306 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Telef. GA 4-8454

M. A. SIMKUS

NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE

4250 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI
GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI
PILIEITYBES PRAŠYMAI ir
kitos lietuvių reikės.

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos Radijai.
Stereo ir Oro Vėsinimai.
Pardavimas ir Taisymas
MIGLINAS TV
2546 W. 69th St., tel. 776-1436

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos Radijai.
Stereo ir Oro Vėsinimai.
Pardavimas ir Taisymas
MIGLINAS TV
2546 W. 69th St., tel. 776-1436

Remkite tuos būtiniausius, ko išskelbiam "Dranga".

REAL ESTATE

Budraitis Realty Co.

Mes su 50 kitom namų pardavimų įstaigom aptamaujame pietvakarių Chicago — tas dang pagreitina pardavimą ir pirkimą.

NORINTIEJI

PARDUOTI AR PIRETI
arba išnuomoti butą

be jokio įsipareigojimo skambinti mums.

Taip pat, abejojanč dėl turimo DRAUDIMO, ar norint apdrausti NAMĄ, AUTOMOBILĮ, GYVYBĘ ir SVEIKATĄ maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4243 W. 63rd St., Chicago, Ill.
767-0600 arba 778-9371

MARQUETTE PARK

2-ją butą po 3 mieg. kambariais, 11 metų senumo, Atskiros šildymo sistemos. Garažas. Arti 73 ir Rockwell. \$58,500.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas
Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DEMESIO

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Bismieriai jas plačiai naudoja. Bet tik ir visų lygum atstovams turėti gražias vizitines kortele.

Kreipkitės į "Drango" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

RADIO PROGRAMA

Sentausia Lietuvos Radio programa Naujojo Anglijos 18 Stodės WNSR, 1380 bangs, veikia sekma dienomis nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausiai, pasaulinių žinių santrauka ir komentaras, muzika, dainos ir Magdulos pasaka. Šia programą veda Steponas ir Valentina Minčiai. Bismio reikalais kreipkitės į Baldic Floriats — gėlių bei dovanų krautuvis, 522 E. Broadway, So Boston, Mass (02127). Telefonas 286-0489. Ten pat gaunamas dienraštis "Drangas" ir rasite didelį pasirinkimą lietuviškų knygų.

Perskaite "Drangą", duokite ji kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — MALE & FEMALE

Manufacturing Plant Has Excellent Openings For:
MAINTENANCE MEN PACKERS OPERATORS
— All Shifts —
Good Starting Wages and Merit Increases.
Experienced or Will Train

Our Benefit Package is among the Best in the Country, including Broad Health Coverage — Broad Dental — Profit Sharing and Pension Plan.

Apply 8 to 5 P.M. or Call 296-8118
THOMPSON INDUSTRIES
1797 So. Winthrop Dr., Des Plaines, Ill.

HELP WANTED — MALE

MASSEUR
We are seeking a personable MASSEUR for the Men's Massage Room in our Health Club located on Lake Shore Drive. Applicant must have qualified experience.

GOOD STARTING SALARY
CONGENIAL CO-WORKERS
Please Call Mr. Landers At 527-2525

REAL ESTATE

Rimtas Namų Pardavimas

Didelis ir patogus namas, Marquette Parke gabiame ir tvarkingame žemum, Pigus, \$16,900.

Lietuvių mėgiamoj gamtoje, netoli nuo Chicago, prie ežero didelis namas ir 3 akrų žemės. Daug kitų patalų, švarus oras, aplinka ir namas tinka pastoviam gyvenimui. \$45,000.

Modernus 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionali bukas ofisui patalpa. Daug priedų. Vieti Marquette Pke. Aukšta kokybė. Zema kaina.

5 kamb. namo tipo mūr. namas ir garažas. Cent. oro šildymas ir vėsinimas. Galima tuoj pažūrėti ir nusipirkti už \$28,850. Marquette Pk.

4 vienų mieg. ir garažas. Marquette Parke. Naujas gazu šildymas. Našlė atiduoda už \$38,800.

5 kamb. labai modernus mūro namas ant platuskių, tinkamas šeimai žavingai gyventi. Arti 73 ir Kedzie. \$39,800.

Gražus platuskių tipas ir garažas Marquette Parke. Vertingas pirkėjui.

Tvirtas 2-jų aukštų mūras. 2 butai ir maloni biiznio patalpa. 2 auto garažas. Savininkas nusileido iki \$38,500. Marquette Parke.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

Brighton Parke: 21 buto mūr. Nuomininkai patys šildo. Daugiau kaip \$36,000 metinių pajamų. Kaina: 5 metų pajamos.

Marquette Parke: Didelis mūr. 6 kamb. bungalow, Gazu šildomas. Įrengtas sklypas. 30 p. sklypas. \$37,500.

Turime pirkėjų — trūksta namų. 25 metai, kai be pertraukos tamsinėjame lietuviams ir jų draugams.

SIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd St. 436-7878

IAUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuom. 6 kamb. butas 1-me aukšte Chicagoje. Tik suaugusiems. Jokių gyvulių. Kreipkitės po 6 v. v. tel. 656-6889

Išnuom. apšild. 3-jų kamb. butas rūsy vyresnio amž. asm. Pilnai apstatytas. Marquette Pke. Skambinti po 7 v. v. treč. ir sekm. visą dieną tel. 737-7568

HELP WANTED — MOTERYS

SECRETARY — LEGAL

Shopping center developers need capable, mature person with good secretarial skills, shorthand, typing. Legal experience essential. Good pay. Excellent working conditions. Located off Edens Expressway. Call 286-8383.

COOK TRAINEE & DIETARY AIDES needed for Fox Valley Nursing Center in S. Elgin, Ill. Under new management. Those applying must be thorough in English and have own Transportation. Contact Dietician 697-3310

HELP WANTED — MALE & FEMALE

Manufacturing Plant Has Excellent Openings For:
MAINTENANCE MEN PACKERS OPERATORS
— All Shifts —
Good Starting Wages and Merit Increases.
Experienced or Will Train

Our Benefit Package is among the Best in the Country, including Broad Health Coverage — Broad Dental — Profit Sharing and Pension Plan.

Apply 8 to 5 P.M. or Call 296-8118
THOMPSON INDUSTRIES
1797 So. Winthrop Dr., Des Plaines, Ill.

HELP WANTED — MALE

MASSEUR
We are seeking a personable MASSEUR for the Men's Massage Room in our Health Club located on Lake Shore Drive. Applicant must have qualified experience.

GOOD STARTING SALARY
CONGENIAL CO-WORKERS
Please Call Mr. Landers At 527-2525

HELP WANTED VYRAI

MACHINE SHOP LEAD MAN

We are a stamping, die building & machine job shop. Our work is varied & interesting. We need a machine shop lead man with set-up exp. on mills & drills for our night shift. Benefits incl. profit sharing & overtime. Manor Tool & Mfg. Co., 9200 Ivanhoe St., Schiller Park, Ill. Call 478-3020

MACHINIST

Journeyman machinist to be trained to operate EDM equipment. Starting rate \$8.85. Excell. fringe benefits. An Equal Opportunity Employer.
INDIANA FORGE & MACHINE CO.
3468 Watling, East Chicago, Ind.
Phone — 312-731-9700

MACHINISTS

2 journeyman machinists. Must be thorough in English. Excell. fringe benefits. Contact
INDIANA FORGE & MACHINE CO.
3468 Watling, East Chicago, Ind.
312-731-9700 219-398-0899

OFFSET STRIPPER

Tradeshop & publication book work stripping experience necessary. 4 color stripping experience helpful. South Loop plant. Excellent benefits. Paid vacation.

MR. EATON — TEL. 427-5370

MACHINISTS

Aggressive second generation company has a future for you!! Show your skill & raises to top pay follow immediately!!

• NO CINEMATIC Program & operate or operate & learn to program.
• TURBINE LATHE Set-up & Operate
• HORIZONTAL OR VERTICAL Boring Mills Set-Up & Operate.
• BRIDGEPORT/MILLS Set-Up & Operate.
Year around work, no layoffs, overtime if desired, 10-20 hrs., Profit Sharing, Hospitalization, Sick Pay and Bonuses.

CALL MR. CLAY NOW

312-374-8121

MACHINIST

TOOL ROOM

\$9.25 per hour starting. Full benefits. Permanent position.

Contact BOB. GILBERT 568-8100

Peerless Metal Fabricators, Inc.
8585 S. 77th Ave., Bridgeview, Ill.

OFFSET PRESSMAN

2nd shift. Heild. 40 h/c & 2/c. Experience necessary. Full or part time. Good working conditions. All benefits.

Call For Appointment 663-5429

AUTOMATIC

SCREW MACHINE OPER.

Expd. Brown and Sharpe single spindle or Acme-Gridley multiple spindle set-up/operators needed for day and night shifts. Immediate openings or apply now and start after your vacation. Overtime shift bonus. Paid medical and pension plan.

HUNT SCREW & MFG CO.

4117 N. Kilpatrick 283-6902

REWINDERS

ORDER PICKERS

Material Handlers

Paper converter company is interviewing now for employment from JUNE to NOVEMBER with potential for permanent employment. Located 2 miles north of Eisenhower.

DALYVAUKIME LIETUVIŲ FONDO SUVAŽIAVIME

VYTAUTAS KUTKUS

Aukščiausias Lietuvių fondo organas yra Lietuvių fondo metinis narių suvažiavimas. Jame priimami tarybos, valdybos ir įvairių komisijų pranešimai, kasmet renkamas trečdalis Lietuvių fondo tarybos narių bei kontrolės komisija ir svarstomi visi kiti gyvybiniai Lietuvių fondo klausimai. Nėra tokio klausimo, kuris negalėtų būti iškeliamas Lietuvių fondo suvažiavime. Lietuvių fondo suvažiavimo nutarimus privalo vykdyti Lietuvių fondo taryba ir valdyba, jei jie yra Lietuvių fondo įstatų ribose. Bet ir tie patys įstatai numatyta tvarka LF suvažiavime gali būti keičiami.

Lietuvių fondas yra labai glaudžiam kontaktui su JAV Lietuvių bendruomene, todėl ir LF pelną skirsto pelno skirstymo komisija, kurią sudaro trys nariai paskirti JAV LB Krašto valdybos, o kiti trys — Lietuvių fondo tarybos. Įstatų pakeitimai irgi yra tvirtinami JAV LB tarybos suvažiavimuose.

Toks ryšys tarpumų yra gerai suprantamas, nes visi lietuviai ir visos lietuviškos organizacijos yra tik šakos ir lapeliai Lietuvių Bendruomenės medžio, tik mažos dalelės to medžio, o LF yra tartum to medžio šaknys, kurios išplaukia maista to medžio gyvybei palaikyti. Taigi LF yra tik talkininkas Lietuvių bendruomenei.

LF pagrindinis kapitalas jau artėja prie pusantro milijono, o narių skaičius beveik puspenktu tūkstančiu. Tu sulčių lietuviškumui palaikyti paskirta jau netoli pusės milijono dolerių. Siemiet net 28 lietuviškos mokyklos gavo tiesioginę finansinę paramą. Taigi didelė ir graži lietuviškumo institucija. To ji pasiekė dėka jo steigėjo dr. Antano Razmos ir ugdytojų Lietuvių fondo tarybos narių, kurių daugelis dirba jau virš dešimties metų, ir Lietuvių fondo valdybų. Nemažas nuopelnas jos ugdymui priklauso ir

lietuviškai spaudai bei lietuviškoms radijo valandėlėms. Be jų talkos Lietuvių fondo idėja plačiai paskleisti visų lietuvių tarpe būtų buvę sunku ar beveik neįmanoma. Neseniai skaitėme skundus spaudos žmonių, kad gal per mažai Lietuvių fondas remia mūsų spaudą ir radijo valandėles. O ar daug Lietuvių fondo narių taip galvoja? O kad taip Lietuvių fondo suvažiavimas imtų ir nutartų bent pusę 1979 metų Lietuvių fondo pelno paskirti lietuviškai spaudai ir radijo valandėlėms. "Ranka ranką plauna", sako lietuviškas priežodis. Lietuviškai spaudai ir lietuviškoms radijo valandėlėms šiandien yra gana sunku gauti suvesti, bet jie savo straipsniais, korespondencijomis ir žinutėmis nuolat garsina mus. Ar ne laikas ir Lietuvių fondui bent 50,000 dol. suma paremti lietuvišką spaudą ir radijo valandėles ir bent dalinai jiems atsilyginti už talką.

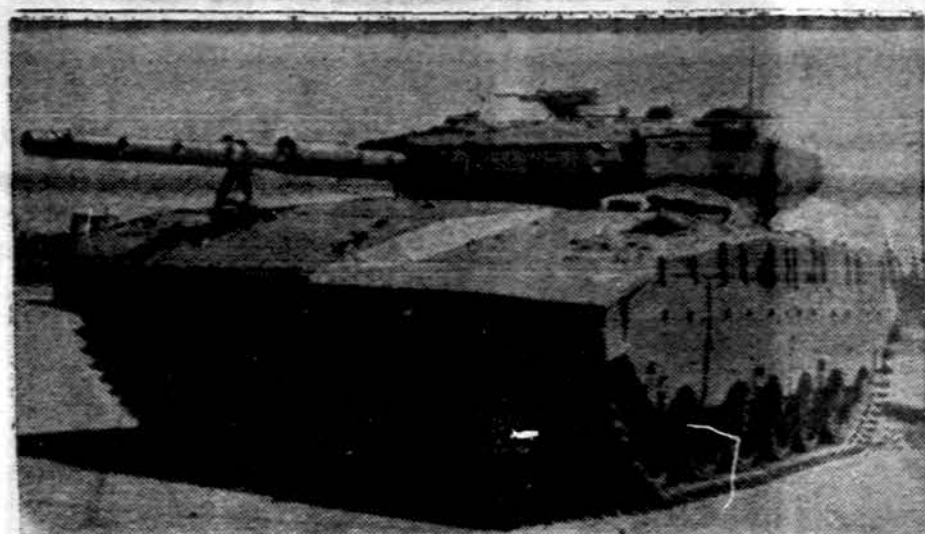
Tiesa, Lietuvių fondo pelno skirstymo komisijos pirm. dr. Kazys Ambrozaitis galėtų man pasakyti — "Čia, brolau, kišies ne į savo reikalus, nes ne suvažiavimas, bet Lietuvių fondo pelno skirstymo komisija skirsto pelną!". Sutinku, bet Lietuvių fondo suvažiavimas gali įpareigoti Lietuvių fondo tarybą skirti iš savo pusės tik tokius atstovus į Pelną skirstymo komisiją, kurie tiems nutarimams pritaria. O tada tiems trims Lietuvių fondo atstovams tektų prikalbinti bent vieną Lietuvių bendruomenės atstovą ir klausimas būtų išspręstas. Nemanau, kad ir Lietuvių bendruomenės atstovai tam prieštarautų, nes ir jiems spauda ir radijo valandėlės yra nuolatinis ramstis.

Man atrodo, kad čia pasėtas grūdų sėklas sinterio pa vaisyti ir Lietuvių fondas, suintensyvius propagandą per spaudą ir radijo valandėles, pradėtų dar greičiau augti ir nesitenkintų pasiekti dviejų milijonų ribą, bet siektų penkių ar dešimties milijonų.

Lietuvių fondo narių suvažiavimai yra labai svarbūs, nes jie nusaugo gaires tolimesniems Lietuvių fondo darbams. Suvažiavimo nariai galės pareikšti savo nuomones ne vien tik apie tarybos ir valdybos veiklą, bet taip pat apie investavimą, pelno skirstymą ir kt. Kiekvienas suvažiavime nuosirdžiai laukiamas tiek su savo patarimais, tiek su pozityve kritika. Gausus suvažiavimas taipgi bus lyg ir atpildas dirbantiems Lietuvių fondui bei paskatinimas jų tolimesniems darbams. LF taryba, valdyba ir įvairios komisijos, matydamos didelį susidomėjimą jų darbu, įgyd dar daugiau ryžto ir energijos dirbti ir aukotis Lietuvių fondui.

Aukščiausiai minėtas mano pasiūlymas paremti spaudą — tik vienas, o juk kiekvienas galėtų ateiti su savo konkrečiais pasiūlymais. Daugiau domėkimės savo Lietuvių fondu. Aš atvažiavau iš Detroito, kelionėje praleisdamas virš 10 valandų, todėl visi vietiniai čekiaiškai jauskite pareigą čia suvažiavime dalyvauti, nes jis vyksta jūsų mieste. Aktyviai dalyvausime jo darbuose ir sprendimuose, kol dar esame gyvi, nes statistikos duomenys šiandien jau rodo, kad iš nepilnių 4,500 narių jau daugiau 700 iškeliavo amžinybėn.

Lietuvių fondo suvažiavimas įvyks 1978 m. gegužės 6 d. 9:30 val. ryto Jaunimo centre. Tą dieną 8 val. ryto bus šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje už visus mirusius ir jamintus Lietuvių fondo narius.

Israelis, remiamas JAV-bių, savo krašte išugdė ginklų gamybos pramonę ir visomis išgalėmis stengiasi pelningai parduoti ginklus užsienyje. Čia matome jų gamybos kovos tanką "Merkava".

LAIŠKAS

Brangus Redaktoriau,

Sveikinu Bronių Kviklį, vertindamas jo vedamąjį "Lietuvių tauta negali būti kaltinama", tilpusi Drauge šių metų balandžio 24 d.:

Redaktorius Kviklys, kaip beveik visa lietuvių visuomenė, pasipiktino masinių žudymų filmu "Holocaust", kuris neseniai buvo plačiai rodomas per NBC televizijos tinklą. Buvo rodomi žudymų vaizdai ir žiaurios scenos koncentracijos stovyklose.

Didžiausias pasipiktinimas kyla, kad filmas "Holocaust" verčia kalte dėl žydų žudymų ne vien Vokietijos naciams, bet taip pat ir kitoms tautoms, jų tarpe ir lietuviams. Šaudymams vykstant Varšuvos gete, vienas jų vadas, žiūrėdamas pro langą sako:

"Look, there are Lithuanian storm troopers attacking us, and among them is one Lithuanian storm trooper whose life I saved".

Kviklys savo vedamajame tiksliai nurodo, kas yra kaltas dėl tų žudymų: "Apie šį filmą mes rašome todėl, kad jis, daugiau ar mažiau tiksliai vaizduodamas žydų žudynes, kaip reikiant neišryškina tikrųjų žudynių kaltininkų, o žydų naikimo kalte suverčia atsklaidyti tautybėms, jų tarpe lietuviams. Neišryškino fakto, kad 1940-1944 m. žydus naikino tuometinis naciškasis - hitlerinis režimas. Didžiausią kalte suverčia ne žudynių sumanytojai ir vadovams, bet "iešmininkams", kurių tarpe buvo ne tik vokiečiai, lenkai, ukrainiečiai, lietuvių, bet ir pačių žydų, kurie dirbo ir kaip Gestapo agentai".

"Holocaust" filmas neteisingai įterpia mus lietuvių tarpe nacių vokiškų žudynių, ir mes, Amerikos lietuviai, neturime ginklų apsiginti!

Kviklys pastebi: "Mes dar kartą reikiame didelį apgailestavimą, kad mūsų veiksniai, kurie tvarko lietuvišką informaciją ir šiam reikalui naudoja savo tautiečių aukas, per visus 30 metų nesurinko ir nepaskelbė svetimos kalbomis reikiamos medžiagos ir dokumentų, kurie liudytų tiesą apgailetoje žydų byloje ir gintų lietuvių".

Kaip ginklą šiam tikslui, Kviklys siūlo išvesti į anglų kalbą "Draugo" premijuotą romaną "Po Damoklo kardu", kuriame vaizdžiai A. Kairys parodo, kad nepriklausomybės metu žydų problemos Lietuvoje nebuvo. Ją sukėlė tik Vokietijos naciai.

Geras sumanymas išvesti knygą į anglų kalbą, bet ta progą noriu atkreipti dėmesį į tai, kad mes neturime sultelių šaltinių informuoti svetima tauties, ypač kai be pagrindo pradeda mus kaltinti prieš visą pasaulį, pvz. dėl žydų žudymų, ar dėl kitokių karo metu nusikaltimų, kurių Lietuva, būdama prieš okupuotą, negalėjo padaryti. Ką tuo reikalu galima būtų pasiūlyti?

Naujoji emigracija išaugina Amerikoje gražaus jaunimo. Jo tarpe rasime daug visų sričių mokslinių intelektualų — profesorų, gydytojų, teisininkų, isto-

rikų ir t. t. Netruksta mums jautais. Ar negalėtų tokie talentingi žmonės su dideliais talentais amerikiečiai paruošti dokumentuotos medžiagos, kurią galėtume naudoti savo tėvynės apgynimui prieš neteisingus antpuolius?

Galima būtų įtraukti ir mūsų lietuvių akciją žymius Amerikos lietuvių, kurių vardai skamba per Amerikos dienraščius, radiją ir televiziją, kaip Edward ("Moose") Krause, Notre Dame universiteto sporto direktorius, futbolininkas Dick Butkus ir John Unitas, Rūta Lee, Hollywoodo ir televizijos aktorė, Jack Sharkey, buvęs boksininkų čempionas, Stanley Bender, kuris yra vienintelis lietuvis, pagerbtas Jungtinių Valstybių su Congressional Me-

"Tel. of Honor.

Didžiausia nesėkmė, kad mes lietuviai Wasingtone neturime savo nei kongresmano, nei senatoriaus. Kada mes, lietuviai, priešime prie tokios vienybės ir stiprybės, kad galėtume lietuvių kandidatą pastatyti kongrese ar senate visos Amerikos sostinėje?

Stasys Pieža

OPTIMIZMO PRANAŠAS

Dr. Eugene Mattelaer, gyvenęs Belgijoje, šiais metais išleido originalų poezijos rinkinį, kurį sudaro tik vienas jo eilėraštis, bet išverstas į 80 kalbų. Knygos titulas: "Niekada nestok drąsos". Ši 1000 egzempliorių 1978 m. laida tapo bemažant išpirta.

Dabar poetas rengia antrą šio eilėraščių vertimų laidą. Turinys — optimizmo pranašavimas, jau išverstas į 120 kalbų. Autorius kreipėsi į Zentą Tenisonaitę, prašydamas lietuviško vertimo. Į lietuvių kalbą eilėraštį išvertė A. Tenisonas. Trūksta dar vertėjų į latgalų ir estų kalbas. Ieškomas vertėjas ir lapų (laplandų) kalbai. Šis rinkinys tai tikras "Babilono bokštas". Čia ir lotynų ir graikų alfabetas, slavų ir rusų, žydų, arabų, kiniečių, japonų braižai, indų sanskritų ir t. t., visų neišvardys. Nauja laida žada pasirodyti už kelių mėnesių.

A. T.

A. + A.

JONAS MALIORIS

Gyveno 3139 So. Halsted Street, Chicago, Illinois.
Mirė bal. 29 d., 1978 m., 5:00 val. rytė, sulaukęs 71 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje.

Pasiliko dideliam miščiui žmona Genovaitė, 2 sūnūs — Jonas, marti Sharon, ir Gediminas; 3 dukterys — Vilnė Kirvelaitis, Žentas Justinas, Vida ir Živilė; 3 anūkai — Gediminas, Audrius ir Vytenis; uošvienė Ona Vareikis ir kiti giminės Lietuvoje.

Prašome neįsiti gėlių.
Kūnas pašarvotas Povilo Rėdikio koplyčioje, 3354 S. Halsted St. Laidotuvės įvyks antradienį, gegužės 2 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į šv. Jurgio parapijos koplyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į lietuvių Tautinės kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: žmona, sūnūs, marti, dukterys, žentai.
Laidotuvių direkt. Povilas Rėdikas — Telef. YA 7-1911.

A. + A.

VIKTORIJAI BAGDONIENEI mirus,

jos vyrui PETRUI, sūnui KESTUČIUI ir giminėms reikiame gilią užuojautą ir kartu liudime.

L. ir K. Biknevičiai

Pranešu giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad 1978 m. vasario mėn. 11 d., Prancūzijoje, mirė mano mylimas brolis

A. + A.

ANDRIUS VILEIŠIS

Andrius, Jono sūnus, inž. Petro Vileišio anūkas, gimęs Kaune 1923 m. XI 30. Palaidotas Prancūzijoje, Equevally, Yvelines 1978 m. II 21.

Liūlinti sesuo BARBORA VILEIŠYTĖ

Išgykite šią populiarią plokštelę

RADVILA PERKUNAS - LA GIOCONDA - TOSCA
TURANDOT - AIDA - LA JUIVE - ANDREA CHENIER
CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI

STASYS BARAS, tenoras

Stuttgart'o Simfoninis orkestras

Dirigentas DARIUS LAPINSKAS

Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiuntimu \$7.30 Amerikoje. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

DRAUGAS, pirmadienis, 1978 m. gegužės mėn. 1 d.

5

PADĖKA

A. + A. ANNA NARUSEVIČIUS

Mūsų mylima mamytė, esuo senelė ir uošvė mirė 1978 m. bal. 16 d. ir palaidota bal. 20 d. šv. Kazimiero kapinėse.

Nuosirdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems lankiusiems velionę koplyčioje, bažnyčioje ir palydėjusiems į kapus.

Dėkojame msgr. D. A. Mozeriui, kun. Thomas Kaspučiui ir kun. F. Kireliui už maldas koplyčioje, gedulingas šv. Mišias ir palydėjimą į kapines.

Dėkojame už aukas šv. Mišioms, gėles, užuojautas žodžiu ir raštu.

Mūsų šeimos padėka karsto nešėjams, suteikusiems velionei paskutinį patarmavimą.

Dėkojame sol. Mary Kinčius už giesmes bažnyčioje. Nuosirdžiai dėkojame laid. direkt. Dovydui P. Gaidas už nepaprastai rūpestingą laidotuvių tvarkymą.

Nuliūdę: sūnūs, marti, anūkai, esuo ir brolis su šeimomis ir kiti giminės

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktoriai

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYTS MODERNISKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Normandie Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYTS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St.

Tel. GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Clearc Townhall 3-2108-9

AIKSTI AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorų Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANASKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Virgilia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

APLINK MUS

× "Laivo" žurnalo naujas numeris išėjo iš spaudos. Numerį redaguoja kun. J. Vaškas, leidykla Marijonų vienuolija, žurnalo adresas tas pats kaip "Draugas".

× Sekant JAV LB įstatus, kasmet prirenkama pusė apylinkės valdybos narių. Taip pat vyksta išlaikyti testiniam. Nauja LB Cicero valdyba, papildžiusi savo gretas naujai priimtais nariais, pareigomis pasiskirstė taip: Kostas Aras — pirm., Romas Paulėnas — vicepirm., Aldona Zaiskaitė — sekr., Raimundas Rimkus — izd., Vita Musionytė — jaunimo reikalams, Vanda Bichnevičienė ir Vaidotas Vaičiūnas — pareigūnų vadovai. Kontrolės komisiją sudaro Juozas Arštikys, Julius Balutis ir Ant. Zaiskas.

× Aleksas Jankūnas buvo apklauskintas kaip vienos tautinių grupių narys, kiek tai liečia etninio radijo steigimo reikalą nauja stotimi, per kurią būtų galima perduoti tautinių grupių valandėles. Penkių tautinių grupių atstovus apklausinėjo federalinės valdžios atstovas teisėjas Daniel Head.

× Bronius Juodelis, LB švietimo tarybos pirm., Lietuvos laisvės ir žmogaus teisių paminimo klausimais laisvės kontaktavo prez. J. Carter, valstybės sekr. C. Vance ir abu Illinois valstybės atstovaujančius JAV senatorius. Gautame atsakyme iš Baltųjų Rūmų iškeliama prez. Carterio teikiama dėmesys žmogaus teisių klausimams. Valstybės d-tose pasakatoriai H. Carter III, atsakydamas primena prez. Wilsono 14-je punktų iškeltą tautų apsisprendimo principą ir pabrėžia, jog ir dabar JAV-ės pritaria tautų teisei nuspręsti savo "politinį statusą, be pašalinio trukdymo, ir siekti pagal savo norą politinio, ekonominio, socialinio ir kultūrinio išsivystymo".

× Sv. Vardo dr-jos parengimas įvyks gegužės 7 d. nuo 4 ligi 9 val. vak. Cicero Sv. Antano parapijos salėje. Visi kviečiami.

× Lietuviškų knygų "Drauge", pasinaudodami jų išpardavimu, už didesnę sumą nusipirko: V. Šerkšnienė, D. Petruitytė, H. Bartkus (visi čikagiečiai), Mikalina Vilutienė (Cicero), Bronė Jucienienė (Juno Beach) ir daugelis kitų. Knygų išpardavimas baigiasi gegužės 1 dieną.

× Ankų po 4 dolerius atsiuntė: Br. Girmius, V. R. Mockus, M. Rudaitienė, Jurgis Povilaišis, E. Josen, Petras Matekūnas, Stasys Vaškevičius, Ada Silimas; du dol. — Liuda Vilūnienė. Visiems nuosirdžiai dėkojame.

× Marquette Parko Lituanistinės mokyklos Motinos dienos minėjimas įvyksta geg. 6 d., šeštad., 7 val. vak. parapijos salėje. Kviečiame visus dalyvauti.

Tėvų komitetas (pr.)

× St. Nicholas parapijos reikalinga moteris šiuo ir valyti mokyklą daliną laiką, šokiadieniais, nuo 12 val. dieną iki 4 v. popiet. Taip pat reikalingas dženitorius — vieną dieną savaitę, tik šeštadieniais. Skambinti 735-1121. (sk.)

× Reikalinga raštininkė — Mutual Federal Savings and Loan Association of Chicago. Skambinti 847-7747. (sk.)

× Kun. Simonas Morkūnas, Sv. Kazimiero parapijos klebonas Sioux City, Iowa, atnaujinamas prenumeratą atsiuntė ir 20 dolerių auką. Tuo būdu vėl dosniai parėmė dienraštį. Jis skelbiamas Garbės prenumeratorium. Už nuosirdžią paramą dėkojame.

× Vytautas Lumbis, torontiešis, ilgesnį laiką atostogavęs St. Peterburge, Floridoje, vėl sugrįžo į Kanadą. Pranešamas apie adresą pasikeitimą, mus maloniai pasveikino ir atsiuntė didesnę auką. Labai ačiū.

× Algirdas Karaitis, "Gintaro" vasarvietės savininkas Union Pier, Mich., yra didelis lietuviškosios knygos mylėtojas. Jis lankėsi "Drauge" ir įsigijo lietuviškų knygų už didesnę sumą, tuo gražiai paremdamas mūsų knygos leidimo darbą.

× Jurgis J. Bukšys, Omaha, Nebraska, pratešdamas prenumeratą atsiuntė 15 dolerių auką. Jis skelbiamas "Drauge" Garbės prenumeratorium. Labai ačiū.

× Anelė Dulkytė, Newark, N. J., užsisakė "Drauge" papilptomis sąlygomis įvairių lietuviškų mokslinių knygų už 80 dolerių. Ji taip pat atsiuntė 6 dolerių auką mūsų knygos leidimo darbui stiprinti. Nuosirdžiai dėkojame.

× Dailininko Vytauto Igno paveikslų paroda ruošiamą gegužės 19—27 dienomis Jaunimo centre.

Au-ra Zerr daro pranešimą Los Angeles, Calif.

Nuotr. A. Gulbinsko

× Kazys Skripkus, Lockport, IL, atsiuntė metinį prenumeratoro mokestį ir 7 dol. auką. Ačiū.

× Jonas Mežinskas, Chicago, Ill., parėmė savo dienraštį 7 dolerių auką. Dėkui.

× Aukų atsiuntė: 6 dolerius — Jonas Pipiras; po 4 dol. — Juozas Arvydas, Alb. Sušinskas; po 3 dol. — M. Petruskienė, Ona Kašetienė. Visiems nuosirdžiai dėkojame.

× Chicago's Liet. fronto bičiuliai ruošia vakaronę jaunimui. Ji įvyks gegužės 5 d. vakare, Jaunimo centro kavinėje.

× R. Mikalauskas, žinomas torontiešis, atsiuntė "Draugui" laišką, kuriuo užsisakė įvairių knygų ir plokštelių už 80 dolerių ir tuo būdu gražiai papildė savo rinkinius.

× Vaclovas Mikuckis, Vista, Calif., užsisakė "Drauge" gerų lietuviškų knygų už 60 dolerių. Knygos jam buvo tuojau išsiųstos paštu.

× Joseph V. Roland, San Francisco, Calif., didžiulis lietuviškos knygos mylėtojas, yra ir molatinis "Draugo" rėmėjas. Jį dabar atnaujinamas prenumeratorą, atsiuntė 9 dolerių auką. Labai ačiū.

× A. a. Pranciška Jakaitienė mirė š. m. balandžio 5 d. Philadelphijoje. Už velionies sielą, trisdešimt dienų nuo mirimo suėjęs, šv. Mišios bus aukojamos gegužės 5 d. šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, Philadelphijoje ir gegužės 11, 12 dd. Tėvų Jėzuitų koplyčioje, Chicagoje. Artimieji yra prašomi velionę prisiminti maldoje. (pr.)

LB Detroito apylinkės kontrolės komisija. Iš k. į d.: Alfonsas Juška, buvęs apyl. pirm., Jonas Urbonas, kontrolės kom. pirm., Stasė Smalinskienė ir Vytautas Petrusevičius, komisijos nariai. Nuotr. J. Urbono

IŠ ARTIIRTOLI

J. A. VALSTYBĖS

— Dr. S. Bačkis, Lietuvos atstovas Washington, Anicetas Simutis, Lietuvos generalinis konsulas New York, ir Vytautas Čekanauskas, Lietuvos generalinis garbės konsulas Los Angeles, sutikdami būti Pasaulio Lietuvių Dienų JAV komiteto garbės nariais, prisidėjo ir su 25 dol. aukomis. Povilas Dargis, SLA prezidentas, sutikdamas būti Pasaulio Lietuvių dienų JAV komiteto garbės nariu, pridėjo ir 25 dol. auką. Marija Rudienė, Balfo centro valdybos pirmininkė, mielai sutiko dalyvauti Pasaulio Lietuvių dienų garbės komitete. Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių tarybos pirmininkas, sutiko dalyvauti Pasaulio Lietuvių dienų komiteto JAV garbės nariu.

— Lituanistinio švietimo darbo baruose Philadelphijoje besireiškiančios Jūra Viesulienė ir Teresė Gečienė balandžio 8 d. buvo priimtos tautinių — etninių grupių istorijos dokumentacija besirūpinančio Balch instituto vadovybės. Jos galėjo susipažinti su instituto teikiama glose, vykdomom specialiom programom ir tartin dėl stipresnio lietuvių įsijungimo. JAV LB visuom. reikalių tarybos pirm. Au-ra Zerr įėjo į Balch instituto patarėjų komisiją.

— Alg. Gureckas, JAV LB krašto valdybos ryšininkas Washington, kovo 21 d. dalyvavo JAV ambasadoriaus Belgrado konferencijai Arthur Goldberg informaciniame pranešime konferencijos klausimais. JAV LB krašto valdyba atstovauta gaus kvietimą iš Europos Saugumo konferencijos komisijos pirm. kongr. Dante B. Fascell.

— Povilas Dargis, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas, JAV LB krašto valdybai prisiųstame laiške rašo, kad pritaria LB pastangoms šalia Lietuvos nepriklausomybės atstatymo prijungti ir karaliaus Mindaugo vainikavimo sukaktį. P. Dargis mini, kad per jo Pittsburghe vedamą lietuvių radijo programą klausytojus jis supažindins su JAV LB finansuojamu dr. Tomo Remeikio veikalų "Dissent in Lithuania since 1945". "Mes remiame vi-

sus lietuvių veiksmus ir skelbiame per radiją visas lietuvių lokales ir centines organizacijas, kurios dirba mūsų tautos labui", baigia laišką P. Dargis.

— Poezijos ir dainos popietė įvyksta gegužės 7 d. šv. Kazimiero salėje. Bus įteikta Bernardui Brazdžioniui poezijos premija. Programoje dalyvauja: Bernardas Brazdžionis, Rasytojų draugijos pirm. Leonardas Andriekus, Vincė Jonuškaitė — Žaunienė, Bronys Raila ir premijos mecenatas Klemenas Galūnas.

— "Human Events" balandžio 4 d. rašo, kad "Simas Kudirkas, drąsus lietuvis — jūreivis, apie kurio gyvenimą CBS pagamino gerą veikalą, IV. 19 bus pagerbtas East Brunswick, N. J., kurį ruošia National Committee for Responsible patriotism. Žinutę puošia S. Kudirkos nuotrauka. Filmas apie S. Kudirką bus dar kartą demonstruojamas TV ekranuose š. m. gegužės mėnesį.

— Jonas Urbonas, vadovaujantis JAV LB centrinei apylinkėi, deda pastangas užmegzti ryšius su toliau nuo lietuviškų tautinių gyvenančiais tautiečiais. Kai kuriais atvejais centrine apylinkėi pavyksta išsiskirti su tautiečiais suburti į bendruomeninį vienetą. Tokiu pavyzdžiu yra neseniai įsikūrusi Atlanta, Georgia LB apylinkė, vadovaujama dr. J. Paukštelio.

Centrinės apylinkės valdybos pirmieji kontaktai ir vėliau Floridos LB apygardos pirm. K. Gimzauskio sėkminga iniciatyva organizuotam darbui sujungė gražų būrį tautiečių. Pajėmė, kad J. Urbono sėkmingai reišiklamsi respublikonų partijos tautybių grupių veikloje, esama "Dainavos" stovyklavietės ir Detroito lietuvių parapijos veiklai remti komitetoje. Jo taip pat esama nuolatinio kelių lietuviškų laikraščių korespondento, nevengiant savo minčių Lietuvos reikalu pareikšti ir Detroito amerikiečių spaudoje.

— Sol. Antanas Pavasaris, Los Angeles, Calif., gegužės pradžioje yra pakviestas koncertuoti Toronto lietuviams. Tai bus pirmas šio talentingo dailininko pasirodymas Kanados lietuvių scenoje.

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės Chicagoje šokėjai šaulių salėje šoka "maliną". Nuotr. G. Geaučio

Chicagoje ir apylinkėse

ŠAULIŲ VEIKLA

Balandžio 23 d. Vytauto D. šaulių rinktinės valdyba, savo namuose sukvietė posėdį, kur buvo aptarta daug svarbių reikalų. Rinktinės pirmininkas Vl. Išganaitis paprašė visus minutes susikaupti pagerbti neseniai mirusį uolų šaulį Sergiejų Radzvičką.

Daug metų Chicagoje šauliai gausiai dalyvauja Rockfordo šaulių rengiamoje šv. Jono šventės iškilnėse. Tokia tai šventė įvyks birželio 18 d. puikiame lietuvių nuosavame miške. Dėgs lauzas, graži meninė programa, vaizds, gera muzika, čia pat tekanti srauni upė suteiks visiems daug malonumo. Į šią pulkią išvykta yra nusamdyti autobusai. Kviečiami visi lietuvių užtikrai mažą mokestį praleisti laiką švaram ore ir draugiškoje rockfordiečių aplinkoje. Nedelsiant prašome registruotis pas sąjungos vadovę S. Cecevičienę, 4428 S. Western Ave. Tel. 523-4520.

Kita svarbi išvykta tai lietuvių diena Toronto, Kanadoje. Bus nusamdyti autobusai už prieinamą kainą. Prašoma nedelsi. Norint užtikrinti autobusų skaičių, reikia užsisakyti anksti ir uždėti užstatą. Kiek teko patirti, bus rezervuota nakvynė ir sutarkyta visi kiti reikalai. Šauliai yra susiteresavę šia išvyka ir prašo visus dalyvauti. Šiam reikalui vadovauja Felicija Gurevičienė, 3004 West 65th St. Tel. 471-0720.

Artėjant kapų puošimo dienai, nustatyta ši tvarka: sekmdienį, gegužės 28 d., 1 val. dalis šaulių lankys savo artimuosius šv. Kazimiero lietuvių kapinėse ir kita dalis lankys Bethania ir lietuvių tautines kapines. Antradienį, gegužės 30 d., 10:30 val. visi šauliai uniformuoti dalyvauja pamaldose šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Birželio 24 d. Vyt. D. rinktinė savo namuose turės jonių balių, kur bus pulki programa, laimės šulinys, geros valės ir kita. Beveik kiekviename valdybos posėdyje iškyla aukų klausimas, kurioms rinktinė nėra šykšti. Altos reikalams paskirta 25 dol. ir Jonui Jasaičiui rekomenduojant, paskirti 50 dol. Muzikologijos archyvui.

J. Yla ISPEJIMAS AUTOMOBILISTAMS

Chicago Motor klubas įspėja vairuotojus, važiuojančius pro mokyklą būti apdairiems ir sumažinti greitį, nes atšilus orui vaikai daugiau žaidžia ir laksto.

ATOSTOGAUJAT CHICAGOJE?

Amerikos lietuviai labai mėgsta lankyti gimines. Chicagoje beveik kiekvienas turi giminių.

Būdami Chicagoje, aplankykite mūsų gerąjį draugą — dienraštį DRAUGĄ, kur galima pasiimti knygų iš didžiausio Amerikos rinkinio. Beveik visi leidėjai platina knygas per DRAUGĄ. Atvykite asmeniškai pasirinkti tą knygą, kurią seniai norėjote įsigyti. Matysite, pasilimsite ir rankas, peržiūrėsite ir įsitikinsite, ar norite pirkti.

Be to, galėsite pasirinkti kokį dalykėlį iš čia esančių rankdarbių ar keramikos. Pasirinkimas tikrai didelis.

Atvykę į Chicago, neužmirškite aplankyti DRAUGO.

Adresas: DRAUGAS, 656 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629. Telefonas LU 5-9508.

"LIETUVOS DIDŽIOSIOS KUNIGAİKSTIENĖS BIRUTĖS KARIŲ ŠEIMŲ MOTERŲ 67-JOS DVIDESIMTMETIS"

Išleido jų Centrinė valdyba Chicagoje. Didelio formato leidinys, kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$5.41. Illinoisaus gyventojai pridėda 25 centus takų.

Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

DAIL. KESTUCIO ZAPKAUS PASISEKIMAI MENO PASAULYJE

Viena iš žymiųjų Paryžiaus meno galerijų rengia Paryžiuje Kestučio Zapkaus dailės darbų parodą. Paroda prasidės balandžio 26 d. ir tęsis iki birželio mėn. vidurio. Dailininkas yra pakviestas dalyvauti jos atidaryme.

Ši jo paroda Paryžiuje jau antra. Pirmąją jo darbų parodą ten suruošė JAV ambasada, kai K. Zapkus tęsė Paryžiuje savo dailės studijas.

Šių metų pradžioje dail. K. Zapkus laimėjo CAPS (Creative Arts Program Service) New Yorko valst. premiją. Iš 4000 darbų buvo 25 laimėtojai, kurių tarpe pirmavo K. Zapkaus darbas.

Liepos mėn. pradžioje Cincinnati meno centras rengia jo apžvalginę parodą.

K. Zapkus gyvena New Yorke, Manhattan, kur jis turi savo studiją. Antrą studiją Zapkus turi Long Island, N. Y. Studentai dažnai siunčiami pas jį jam talkinti ir kartu pasimokyti. Už tą patirtį jie gauna akademinius kreditus. Be to, dail. Zapkus yra pakviestas dėstyti tapybą Princetono universitete.

Leidiny "Living in one room" yra įdėjęs K. Zapkaus studijos keletą nuotraukų ir aprašymą, kaip yra įdomiai ir įmaningai visa įrengta.

"New York Times" meno kritikas savo palankią recenziją apie vieną K. Zapkaus parodą New Yorke baigia palankiais vertinimais. P. Z.

CHICAGOS ŽINIOS

VAIKAI IR MIEGAS

Sveikatos departamento žinyba skelbia, kad naujagimiai vaikai ligi 4 mėn. amžiaus turi miegoti 20 valandų per parą, o ligi metų — 17 valandų per parą. Vaikai tarp 2—5 m. amžiaus miegodami pergyvena sunkesnius sapnus. Tai gali būti nuo per daug maisto ir jo reikėtų sumažinti. Bet jei tai negelbsti, vaiką reikėtų nuodugniai mediciniškai patikrinti.

IDOMI PARODA

Ligi gegužės 21 d. Field Naturalios istorijos muziejuje, Roosevelt Rd. ir Lake Shore dr. kampas, vyksta įdomi Kinijos ir Peru valstybių paroda. Iš Peru valstybės gyvenimo paroda sieks laikotarpį ligi poros tūkstančių metų senumo. Įėjimas visada nemokamas penktadieniais, kitomis dienomis mokymams 35 ct., mokiniams 50 ct., suaugusiems pusantro dolerio. Atdaras ligi 6 val. vak.